

2004

ÅRSRAPPORT

Innhold

2	Dette er GIEK	16	Gjenvinner fordringer
4	Adm. direktørs betraktninger	17	GIEK Kredittforsikring AS
5	Dette dekker GIEKs garantier	18	U-landsordningen fullt utnyttet
5	Slik er gangen i en GIEK-sak	19	Ny anbudsgarantiordning
6	GIEKs produkter	20	Garantist i en endringstid
8	Mexico største garantimarked	22	Styrets beretning
10	Standardiserte premiesystemer	26	Resultatregnskap
11	Berne Unionen bidrar til like garantivilkår	27	Balanseregnskap
12	Deltar aktivt i Parisklubben	28	Noter
13	Deler risiko med andre aktører	30	Tabeller
14	Skipseksport viktigste bransjeområde	31	GIEKs ledelse
15	Nye byggelånsgarantier		

Dette er GIEK

GIEK skal fremme norsk eksport og norske investeringer i utlandet gjennom utstedelse av garantier på vegne av den norske stat.

GIEK tilbyr avdekning av både kommersiell og politisk risiko ved eksport og avdekning av politisk risiko ved utenlandsinvesteringer. GIEK tilbyr også garantier for byggelån til skip.

GIEKs garantier skal være konkurransedyktige med tilsvarende ordninger i andre land.

GIEKs garantier gis i tråd med internasjonale avtaler.

GIEKs virksomhet skal gå i balanse på lang sikt.

GIEK er et supplement til det private kommersielle forsikrings- og garantimarkedet.

GIEKs garantier kan dekke risiko fra kontraktstilbud er gitt til all betaling er mottatt.

GIEK er en forvaltningsbedrift med et uavhengig styre. Styrets avgjørelser kan ikke påklages.

GIEK Kredittforsikring AS, som er 100 % eid av GIEK, dekker kreditter med løpetid på under to år.

www.giek.no

Hovedtrekk i 2004

- Søknads- og tilsagnsbeløpene økte sterkt.
- Det utestående garantiansvaret var det høyeste noensinne for Alminnelig garantiordning, 12,5 mrd. kroner.
- GIEK ble tildelt Deal of the Year av tidsskriftet Trade Finance.
- Det ble stilt garantier for eksport til 27 land.
- Det ble innført en ny anbudsgarantiordning for bistandsfinansierte prosjekter, som GIEK administrerer.
- En ny byggelånsgarantiordning for skipsbyggingsindustrien ble vedtatt innført.
- GIEK markerte sitt 75 års jubileum.
- Berne Unionens vårmøte ble arrangert i Oslo i mai.

Nøkkeltall for Alminnelig garantiordning

	2004		2003		2002		2001		2000	
	Antall	Mill. kr.	Antall	Mill. kr.	Antall	Mill. kr.	Antall	Mill. kr.	Antall	Mill. kr.
I løpet av året										
Nye søknader	176	21 307	221	9 035	150	14 556	150	19 746	157	12 583
Nye tilsagn	113	18 083	137	6 481	108	9 458	95	9 066	111	10 924
Nye poliser	55	3 521	114	3 238	75	3 562	83	2 680	65	2 129
Premieinntekter		140		137		110		116		93
Erstatningsutbetalinger		96		85		101		54		55
Gjenvinninger		7		9		3		9		8
Driftsresultat		58		89		55,5		-78,1		-1,4
Årsresultat		58		110		61,7		-45,4		20,7
Ved utgangen av året										
Utestående tilsagn	63	9 862	58	2 983	79	8 920	71	7 691	77	7 015
Utestående poliseansvar	272	12 179	280	10 902	239	10 959	249	10 540	237	8 972
Utestående fordringer		357		288		229		155		106
Tapsavsetninger for ansvar		713		707		670		608		481
Egenkapital		208		150		40		-22		-12

Mer like vilkår

2004 var et begivenhetsrikt år for GIEK. Vi feiret 75-års jubileum, og ga i den anledning ut en publikasjon med en oversikt over vår 75-årige historie. Vi inviterte til åpent hus for sjettede gang i mars. I mai var GIEK vertskap for Berne Unionens vårmøte i Oslo.

Året har vært preget av mange store transaksjoner. Tilsagnsmassen var ved årsslutt på henimot 10 mrd. NOK. Sammen med utstedte poliser bandt dette over 22 mrd. NOK av garantirammen på 40 mrd. NOK. Dette vitner om at det er et stort behov for de garantier som GIEK stiller. Ringvirkningene garantiene har for norske underleverandører kommer ikke alltid godt nok frem. Selv om vi kun stiller garantier for eksport fra ett norsk selskap, er det veldig ofte et stort antall underleverandører som drar fordel av våre garantier.

Internasjonalt samarbeid er en meget viktig forutsetning for oss. Premissene på garanti-/kredittområdet blir i stigende grad harmonisert i takt med globaliseringen. Nettverksbygging og de faglige kontakter som knyttes gjennom samarbeidet i Norden, i Berne Unionen og OECD, gir oss verdifull input. Det tette samarbeidet med våre nordiske kollegaer er særdeles viktig sett i lys av at Norge står utenfor EU.

Det foregår nyttige konsultasjoner mellom Berne Unionen og OECD. Vi støtter dette arbeidet for å sikre at garantier for eksportkreditter blir gode, riktig utformet og enkle å bruke samtidig som de overordnede politiske mål tas vare på. Berne Unionen omfatter medlemmer som kommer fra flere land enn de som er med i OECD, som for eksempel Kina, India og Brasil. Dette arbeidet kan derfor være med på å sikre gode rammebetingelser og like konkurransevilkår ut over OECD-området.

GIEKs garantier kan stilles overfor både norske så vel som internasjonale finansinstitusjoner.

Våre garantier stilles på vegne av den norske stat, slik at våre kunder alltid er sikre på vår evne til å oppfylle våre forpliktelser. Med den store risikoeksponering og konsentrasjon på enkeltsaker som GIEK har, bør det være en solid kapital i bunnen og et bevisst forhold til å avsette riktig for å vise tapsrisikoen. Et bevisst forhold til gjeldsslette og hvordan dette skal behandles av garantiinstitutter blir en av de store utfordringene i årene som kommer. Det blir viktig å passe på at vi har reserver og at det blir lik praksis blant garantiinstituttene. Derfor bør det ligge fast at det er en forutsetning at politiske beslutninger om å gi gjeldsslette og annen bistand, ikke må gjøres på bekostning av GIEKs oppbyggede fond.

GIEKs avdekning av kunde-kreditter gjennom vårt 100 % eide GIEK Kredittforsikring AS har vist seg god og synergien av å være samlet i ett hus har vært positiv for eksportindustrien. Med vår klare profil med satsing på SMB-bedrifter sikrer vi at det er konkurranse og mangfold i tilbudet.

Vi ser at stadig flere land etablerer garantiinstitutter, og det blir en utfordring internasjonalt å finne frem til gode samarbeidsmåter for å unngå konkurransevridning. Samarbeidet med banker i større prosjekter vil stille krav til kompetanse og fleksibilitet for å kunne sikre at norske bedrifter får like vilkår. Spesielt er aktiviteten innenfor maritim sektor og olje- og gass betydningsfull. Det er ofte tale om store beløp og satsing i områder hvor den politiske stabilitet og økonomien ikke er så god at bedrifter og det private banksystem vil ta risikoen alene.

“Premissene på garanti-/kredittområdet blir i stigende grad harmonisert i takt med globaliseringen”

Erling Naper, Adm. direktør

NØDVENDIG: Garantier fra GIEK bidro til at Nor-Reg AS på Hønefoss, som produserer emballeringsutstyr for matvareindustrien, kunne sikre seg en kontrakt i Romania på 14,2 millioner kroner. Kontrakten ble finansiert med lån fra Eksportfinans og leverandørkredittgaranti fra GIEK. – Kunden forlangte nedbetaling over fem år. Det er helt utenkelig at vi hadde gått med på en slik ordning uten garantiene fra GIEK, sier styreleder Henning Nordby i Nor-Reg AS. – Vi er for øvrig svært godt fornøyd med den servicen og oppfølgingen vi har fått i GIEK, sier han

Dette dekker GIEKs garantier:

- Risiko ved kredittsalg.
- Risiko ved finansiering av kjøper.
- Risiko for kontraktsbrudd før levering.
- Risiko ved anbuds-, forskudds- og fullførelsesgaranti som et norsk foretak må stille overfor kjøper.
- Risiko for at kjøper uberettiget utnytter gitte garantier.
- Risiko i forbindelse med utenlandske andeler i norske eksportkontrakter.
- Risiko ved underleveranser som inngår i utenlandske kontrakter.
- Risiko ved anbud i bistandsfinansierte prosjekter.
- Risiko ved leveranser av utstyr til skip og borefartøyer som bygges i utlandet for norsk bestiller.
- Risiko ved langtidsfinansiering av utstyr, skip og borefartøyer til norskregistrerte redere når leveransene gjelder enheter for utenriksfart eller offshorevirksomhet med flytende enheter.
- Risiko ved byggelån som gis ved bygging av skip ved norske verft.

SLIK ER GANGEN I EN GIEK-SAK

▼ VEILEDNING I FORHANDLINGSFASEN

Ved fremstøt i nye og ukjente markeder vil GIEK bl.a. kunne gi veiledning om den politiske risikoen er akseptabel. Samtidig vil det kunne bli informert om hva slags opplysninger GIEK trenger for å behandle søknaden.

▼ GIR TILSAGN

I en søknad skal det blant annet gis opplysninger om långivere, kjøper, betalings- og leveringsbetingelser og en prosjektbeskrivelse. På bakgrunn av søknaden og eventuelle tilleggsopplysninger gir GIEK så et tilsagn om garanti. Et slikt tilsagn er et løfte om at det vil bli gitt garantier på nærmere bestemte vilkår, inkludert premiebeløp, ved leveringsstart eller når det foreligger en ferdigforhandlet avtale. Tilsagnet er kostnadsfritt for kunden.

▼ UTSTEDER GARANTI

Bestemmer eksportøren seg for å gjøre bruk av tilsagnet og betaler inn det angitte premiebeløp, utsteder GIEK en garanti-polise. I tillegg til å sikre betaling utgjør en slik garanti ofte også en forutsetning for at norske og internasjonale banker vil bidra med den nødvendige finansiering. I og med at GIEKs garantier er statsgarantier bidrar de også som regel til lavere kredittutgifter.

▼ FOREBYGGER TAP

Hvis risikoen i prosjektet øker, skal garantitageren med en gang ta kontakt med GIEK, som setter i gang nødvendige tapseforebyggende tiltak i samarbeid med de aktuelle parter.

▼ UTBETALER ERSTATNING

Skulle den garanterte risiko inntreffe og polisens øvrige forutsetninger er oppfylt, får garantimottageren den avtalte erstatning fra GIEK. Det påhviler garantimottager å dokumentere at vilkårene for å få erstatning er oppfylt. Når slik dokumentasjon er mottatt, skal erstatning pga. kommersiell risiko utbetales innen to måneder. Ved politisk risiko kan det gå seks måneder før erstatningen utbetales. Det gis normalt renter i ventetiden.

▼ GJENVINNER FORDRINGER

Når erstatning er utbetalt, kan GIEK enten overta hele fordringen eller la garantimottager ta seg av kravet. GIEK forsøker deretter, i samarbeid med de øvrige risikotagerne i saken, å gjenvinne hele det utbetalte beløpet gjennom ulike tiltak, som for eksempel restrukturering av gjeld, realisering av sikkerheter, rettslig pågang mot debitor/garantist eller ved salg av de aktuelle produkter (ved kontraktgaranti).

Dekker risiko fra tilbud er gitt til all kreditt er nedbetalt

Behovet for risikoavlastning varierer sterkt fra bedrift til bedrift og fra prosjekt til prosjekt. GIEK tilbyr derfor et bredt utvalg av garantiprodukter, som kan dekke hele perioden fra tilbud er gitt til all kreditt er nedbetalt. I tillegg til de faste produktene kan det også gis spesialtilpassede garantier.

Kundekreditter med løpetid på inntil to år avdekkes av GIEKs datterselskap GIEK Kredittforsikring AS. Dette er GIEKs hovedprodukter:

LÅNGIVERGARANTI

Långivergarantien er GIEKs mest etterspurte produkt. Den sikrer tilbakebetaling av lån som gis ved kjøp av norske varer eller tjenester. Denne garantien er særlig aktuell ved lange kredittider, og kan være en forutsetning for at norske og internasjonale banker vil lånefinansiere en eksportkontrakt.

Garantien kan dekke både kommersiell risiko (risiko for tap på grunn av konkurs eller insolvens hos kjøperen) og politisk risiko (risiko for manglende oppgjør på grunn av inngrep fra myndigheter i debitors hjemland, overføringsrisiko, krig, konfiskasjon o.l. og for tap ved salg til offentlig selskap). GIEK kan dekke inntil 90 prosent av kredittbeløpet ved kommersiell risiko og inntil 100 prosent ved politisk risiko. Garantien dekker bare kredittiden etter levering.

LEVERANDØRKREDITTGARANTI

Leverandørkredittgarantien dekker kreditter som gis av

eksportøren selv og lån som er gitt av en finansinstitusjon mot overtagelse av eksportørens fordringer på kjøperen.

Garantien kan dekke inntil 90 prosent av kredittbeløpet ved kommersiell risiko og inntil 100 prosent ved politisk risiko. Det gis bare garanti for kredittider etter levering. Denne garantien brukes som regel ved kreditter med løpetid på mellom to og fem år og/eller ved relativt lave beløp.

KONTRAKTSGARANTI

Kontraktsgarantien gir sikkerhet mot tap som kan oppstå i produksjonsperioden før levering, for eksempel ved at kjøperen går konkurs. Denne garantien er særlig aktuell ved lange produksjonsperioder og ved «skreddersydde» produkter. Ved kontraktsbrudd vil eksportøren i slike tilfeller kunne bli stående med et uselgelig produkt. Garantien dekker både kommersiell og politisk risiko. GIEK kan dekke inntil 90 prosent av risikobeløpet ved kommersiell risiko og normalt inntil 95 prosent ved politisk risiko.

REMBURSGARANTI

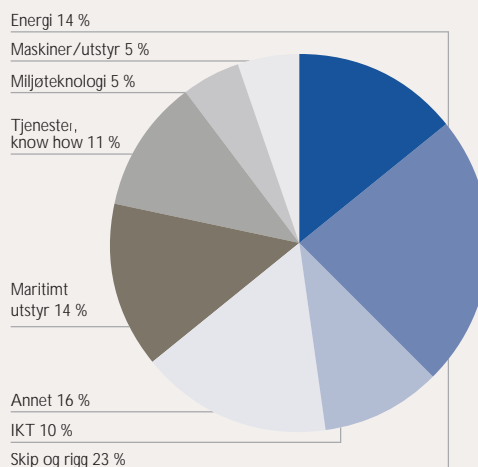
Avdekker risiko for manglende betaling ved remburs. Garantien utgjør først og fremst en risikoavlastning for eksportørens bankforbindelse.

ANSVAR FORDELT PÅ GARANTITYPE

NOK mill. Garantitype	Utestående ansvar
Bondgaranti	766,5
Investeringsgaranti	814,4
Kontraktsgaranti	164,3
Långivergaranti	10 247,8
Leverandørkreditt	148,3
Remburspolise	89,5
Totalt	12 230,8

Långivergaranti er GIEKs klart største produkt.

Mange bransjer

GIEKs garantier benyttes av de fleste bransjer.

INVESTERINGSGARANTI

Investeringsgarantien avdekker politisk risiko ved investeringer i utlandet. Dekningen omfatter blant annet tap som skyldes krigshandlinger, valutarestriksjoner og andre myndighetsinngrep – også boikottvedtak av norske myndigheter. I tillegg kan GIEK dekke kontraktsbrudd fra myndigheter eller offentlig selskap i vertslandet. Garantien kan gis til enten investor eller långiver, og i visse tilfelle også til eiere av aktiva som holdes i utlandet. Når det gjelder investeringsgaranti for lån vil GIEK kunne dekke den politiske risiko på f.eks. kommersielle banklån som gis til et selskap hvor det også blir foretatt norske investeringer.

BONDGARANTI

Bondgarantien er en garanti som dekker utenlandske kjøperes risiko ved kjøp fra norske bedrifter. Den kan gis som anbuds-, forskudds- eller fullførelsesgaranti. En slik garanti stilles vanligvis som bankgaranti (bond) overfor kjøperen, og GIEK avlastar banken med inntil 50 prosent av risikoen. Bruk

av bondgaranti er for eksempel aktuelt ved bygging av skip i Norge for utenlandske redere regning. Slike garantier gir kjøperen trygghet både for egen forskuddsbetaling og for at produktet oppfyller de avtalte krav. Gjennom en egen polise kan GIEK avdekke eksportørens risiko for urettmessige trekk på garantien.

GARANTI FOR ANLEGGSMATERIELL

Garanti for anleggsmateriell avdekker risiko for skade på eller fysisk tap av anleggsmateriell ved arbeid i utlandet. Garantien dekker kun politisk risiko.

BYGGELÅNSGARANTI

Byggelånsgarantier kan dekke lån til skipsverft i forbindelse med bygging eller ombygging av skip i Norge. GIEK kan dekke 50 prosent av risikoen på like vilkår med byggelånsbanken. Det forutsettes at kjøpet av det aktuelle skipet er finansiert på en tilfredsstillende måte. Kjøper må også innbetale 20 prosent av kjøpesummen i byggeperioden.

Sikrer stor investering i Brasil

Delvis Hydro-eide (34 prosent) Alumina do Norte do Brasil S.A. investerer over 580 millioner USD i en utvidelse av selskapets alumina-produksjon i Barcarena-regionen nord i Brasil. DnB NOR har gitt et lån på 80 millioner USD til denne investeringen, som vil gi Hydro tilgang til alumina i lang tid fremover. Lånet er sikret med en investeringsgaranti i GIEK.

Garantien gir 90 prosents dekning for den politiske risikoen ved lånet. Den kommersielle risikoen tar banken selv.

– Vi har tatt et strategisk valg om å følge norske interesser ut. For oss er det imidlertid avgjørende å få en avlastning av den politiske risikoen ved prosjekter som ligger i land hvor denne type risiko kan være betydelig. GIEKs garantier utgjør dermed en forutsetning for at vi skal kunne bidra med prosjektfinansiering, sier banksjef Per Aage Jacobsen i Structured Finance-avdelingen i DnB NOR.

GIEK har bidratt med investeringsgaranti for en stor del av Hydros nye investeringer i Alunorte i Brasil.

Mexico største garantimarked

Store garantier knyttet til eksport av oljerelaterte tjenester gjorde at Mexico ble GIEKs største og viktigste marked, ved siden av Norge, i 2004. Samlet har GIEK nå et garantiansvar på over to milliarder kroner i Mexico.

Den meksikanske stats oljeselskap, Pemex, er GIEKs desidert viktigste enkeltdebitor/betalingsansvarlig, med et ansvar på 1,94 milliarder kroner. På enkelte store kontrakter er det et USA-registrert datterselskap av Pemex som står som formell kjøper.

Etter Mexico følger Tyrkia og Romania på listen over land hvor GIEK har størst utestående ansvar. Garantiene er i stor grad knyttet til offentlige kjøpere i Romania, mens de i Tyrkia er knyttet til en rekke private kjøpere. Staten Romania er derfor GIEKs nest viktigste enkelteksponering, på den måten at staten står bak de offentlige kjøperne. De ni største enkeltdebitorer/enkelteksponeringer i GIEKs portefølje er stater.

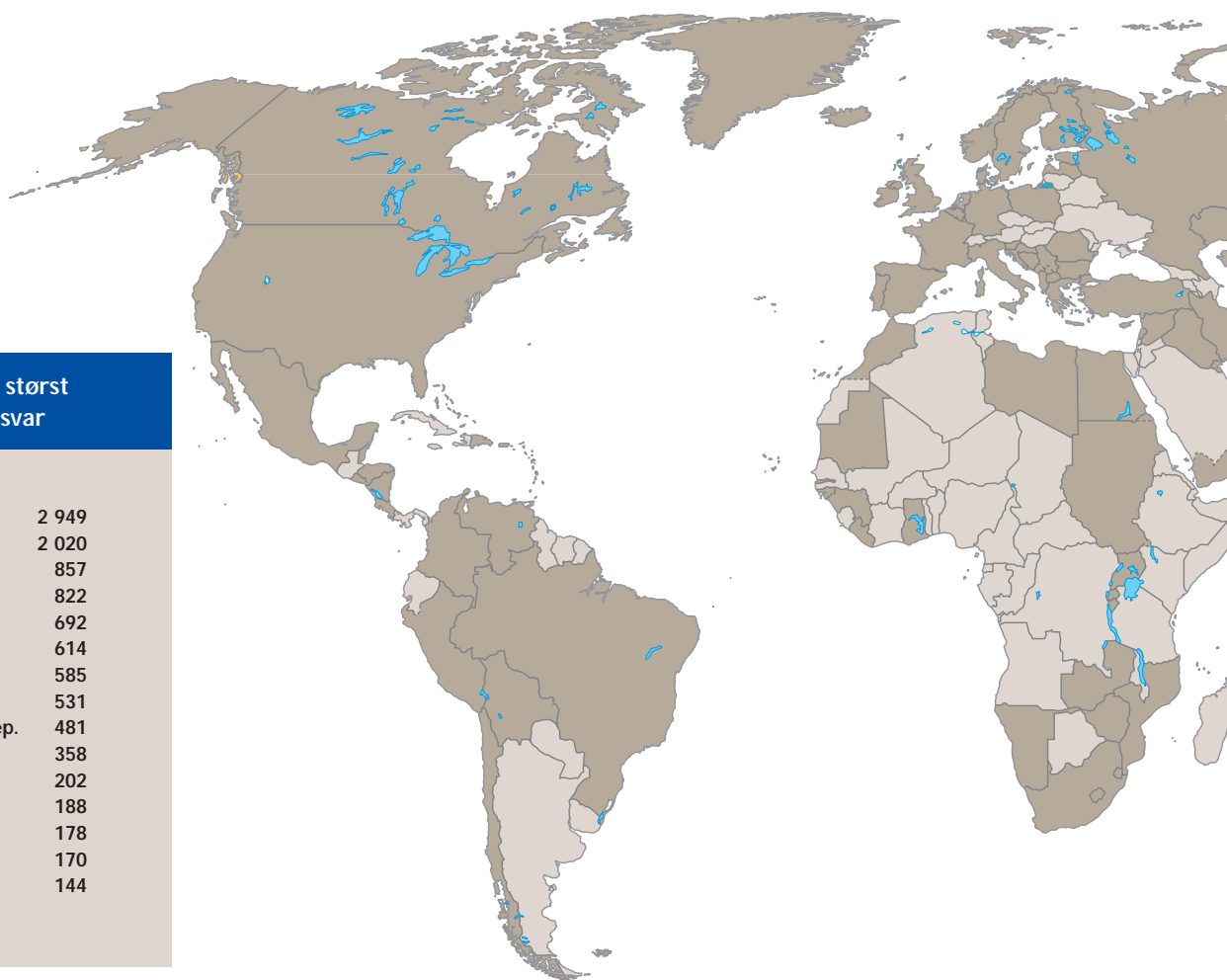
Bakgrunnen for at Norge står øverst på listen nedenfor over land med størst garantiansvar, er at GIEK kan garantere for leveranser av norske skip og norsk skipsutstyr til norske redere hvis skipene og utstyret skal benyttes i utenriksfart eller offshorevirksomhet. Skipsprosjektene er som regel svært kostnadskrevenne, slik at det vanligvis også er stor risikoeksponering på hvert enkelt prosjekt. Derfor hører mange norske verft og shipping- eller offshore-selskaper til GIEKs største enkeltdebitorer.

Tabellen nedenfor viser at markedene med størst risikoeksponering er fordelt på alle kontinenter, bortsett fra Oceania.

Her har GIEK størst utestående ansvar

NOK Mill.

Norge	2 949
Mexico	2 020
Tyrkia	857
Romania	822
Kina	692
Indonesia	614
Tunis	585
Brasil	531
Dominikanske rep.	481
Malaysia	358
Cayman-øyene	202
Malta	188
Laos	178
Vietnam	170
Filippinene	144

Medvirket til eksport på 7,6 milliarder

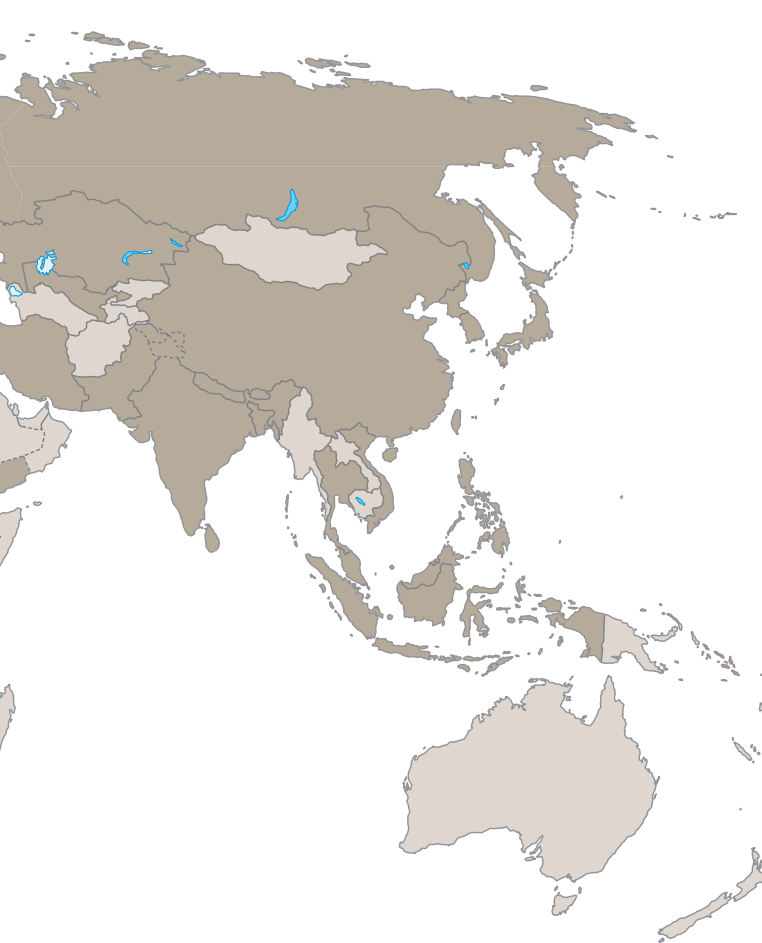
GIEK medvirket til eksportleveranser på i alt 7,6 milliarder kroner i 2004. Dette tilsvarer en andel av norsk vareeksport på 3,4 prosent, når olje- og gasseksporten er trukket fra.

Samtidig var eksportverdien knyttet til GIEKs tilsagn svært høy i 2004. Totalt ble det gitt tilsagn for kontrakter verd 32 milliarder kroner.

Mesteparten av norsk vareeksport går til de rikeste OECD-landene, mens den eksporten GIEK garanterer for i stor grad går til andre og mer risikoutsatte markeder. Kontraktsverdien

knyttet til GIEKs tilsagn har utgjort 25-30 prosent av den samlede vareeksporten – olje og gass medregnet – til land utenfor OECD de senere årene.

I tillegg til beløpene nevnt ovenfor forsikret GIEK Kredittforsikring AS eksportkontrakter til en verdi av 11,7 milliarder kroner i 2004.

Land hvor GIEK har garantiansvar

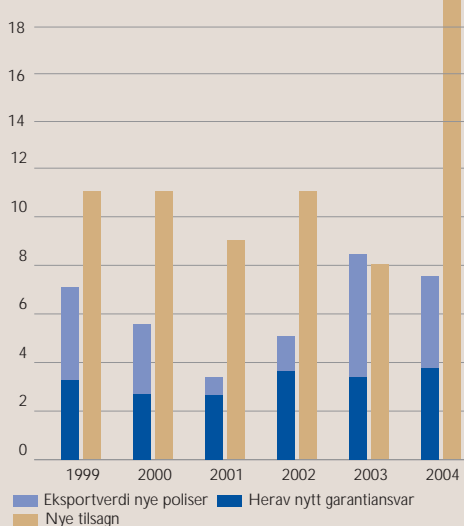
Store tilsagn

Mange nye og store tilsagn er utstedt i 2004. De største er knyttet til shipping og offshore. Bulgaria, Russland og Iran var de viktigste markedene. Samtidig ble det gitt tilsagn på nærmere en milliard kroner for store investeringsgarantier i Brasil og India. Vi ser nå en økende interesse for våre investeringsgarantier.

GIEK mottok i 2004 en rekke forespørsler på helt nye eksportmarkeder, og tilsagn ble utstedt til blant annet Tchad, Kamerun, Armenia og Bhutan. Landene er svært ulike og noen av dem gjennomgår store endringer.

For enkelte av de nye markedene foreligger det ikke internasjonale risikovurderinger eller lignende analyser. Sakene i disse landene er krevende, og sakenes forløp er ofte avhengig av hvordan de finansielle løsningene er lagt opp. Det er i slike tilfeller en utfordring for GIEK å kunne gi gode indikasjoner til søkeren i forkant.

Eksportverdi nye tilsagn og nye poliser
NOK Mrd.

Det ble utstedt garantitilsagn for 18,9 milliarder kroner i 2004, mot 8 milliarder året før. Eksportverdien av poliser utstedt i 2004 var på 7,6 milliarder kroner, hvorav GIEKs ansvar utgjorde 3,78 milliarder kroner.

Standardiserte premiesystemer

GIEK har flere systemer for premiesetting for de ulike produktene som tilbys. På grunn av at de ulike produktene har ulik risikoprofil har det ikke vært mulig å utvikle ett felles system for alle garantityper.

Premiesystemet for långivergarantier og leverandørkreditter er det mest omfattende og mest brukte. I dette systemet kalkuleres premien med utgangspunkt i landgruppe, kredittid, kjøpertype og dekningsatts. Siden alle saker er ulike er det rom for en viss justering av den standard premie som systemet genererer.

GIEK opererer med syv landgrupper, hvor gruppe 1 er best og medfører lavest premiesats, gruppe 7 er dårligst og gir høyest premiesats. Denne inndelingen er for øvrig basert på OECDs landrisikogruppering. De aller fleste land i verden vurderes løpende og minst en gang i året, med tanke på om de skal opp- eller nedgraderes.

Kjøperne eller eventuelle garantister for kjøper, klassifiseres så enten som statsgaranti, offentlig kjøper eller privat kjøper. Statsgaranti gir lavest premiepåslag, offentlig kjøper uten statsgaranti gir et høyere påslag, mens privat kjøper normalt sett gir det høyeste påslaget. Det graderes mellom to kategorier offentlige kjøpere og fire kategorier private kjøpere. I tillegg brukes det også skjønn, særlig i saker som ikke passer inn i premiesystemet.

Dette premiesystemet er primært rettet mot standardkjøpere. I forbindelse med prosjektfinansiering, som for GIEKs del i stor grad er skipsfinansiering, settes premien normalt i samarbeid med markedet. I slike saker aksepterer GIEK ofte å ta samme premie som en bank, særlig i forbindelse med garantier for skip eller bondgarantier. Vanligvis aksepterer GIEK også å ta samme premie som et annet lands garantiinstitutt i forbindelse med en reforsikring. GIEK vurderer likevel alltid om premiene i slike saker er på rett nivå.

GIEK har også egne premiesystemer for investeringsgarantier, kontraktsgarantier, kortsiktige garantier og bondgarantier. Felles for disse er at de i større grad er skjønnsbasert enn systemet som anvendes for långivergarantier.

For kjøperkreditter (långivergaranti og leverandørkreditt) er GIEK bundet av premieavtalen i OECD. Denne setter minimumspremier, basert på et system som tilsvarer GIEKs premiesystem, likevel uten noen kjøperkategorier. I de fleste transaksjoner tar GIEK en premie som ligger forholdsvis nær denne minimumspremien. Premieavtalen inkluderer ikke skipsfinansiering.

GIEK deltar i Deal of the Year

En omfattende internasjonal finansieringsløsning – med deltakelse fra GIEK – for en brasiliansk oljeplattform er blitt utnevnt som "Deal of the Year" av finansieringstidsskriftet Trade Finance.

GIEK garanterer for norske leveranser for over 110 millioner kroner til denne plattformen, P-52, som skal bygges i Singapore og Brasil for det brasilianske oljeselskapet Petrobras S.A. Plattformen skal utvinne olje fra 1 800 meters vanddyp utenfor Brasil.

Byggekontrakten har en totalverdi på 1,4 milliarder USD. Långiverne i prosjektet er den brasilianske utviklingsbanken BNDES, BNP Paribas og Den nordiske investeringsbanken. GIEK har gått inn med långivergarantier sammen med det italienske garantiinstituttet Sace og det britiske ECGD. Amerikanske US Ex-Im ventes også å gå inn med garantier.

De norske leverandørene til P-52 plattformen er bl.a. Frank Mohn AS, Leirvik Module Technology, AC Marine AS, Oceaning Rotator AS, Det Norske Veritas AS, Norsafe AS, Hernis Scann Systems AS, National Oilwell Norway AS, Glamox International ASA og EDCO AS.

STORE VANDDYP: Den nye plattformen skal utvinne olje fra 1 800 meters vanddyp utenfor Brasil (illustrasjonsfoto fra Campos-området).

Berne Unionen bidrar til like garantivilkår

VÅRMØTE: Delegater fra 43 land deltok på Berne Unionens møte i Oslo.

Det er avgjørende at norske eksportører tilbys like gode vilkår som eksportører i andre land. Aktivt medlemskap i Berne Unionen (International Union of Credit & Investment Insurers) bidrar til dette.

Ved siden av å være en drivkraft for like konkurransevilkår, er Berne Unionen en diskusjonsarena for et vidt spekter av spørsmål om internasjonalt garantiarbeid. Samtidig har GIEK stor nytte av den åpne informasjonsutvekslingen mellom medlemmene. Organisasjonen ivaretar også oppgaver overfor internasjonale finansinstitusjoner.

PRIVATE OG OFFENTLIGE INSTITUTTER

Berne Unionen har 54 medlemmer fra 43 land. Medlemmene er både private kredittforsikringsselskaper, og offentlige eksportgarantiinstitutter. Alle medlemmene som arbeider med mellomlange- og lange kreditter er knyttet til de nasjonale statlige systemer, mens det for investeringer og kundekreditter er representanter for så vel det private som det offentlige. Organisasjonen ble etablert i 1934, og GIEK har vært medlem siden 1951. Det er stor interesse for medlemskap og det er tatt opp flere nye medlemmer de senere årene.

Det er også dannet en sammenslutning for nyetablerte garantiinstitutter, The Prague Club, som driftes av Berne Unionen. The Prague Club har 30 medlemmer. Dens hoved-

formål er å støtte medlemmene i å utvikle sine garantitilbud i en internasjonal ramme.

STORT MØTE I OSLO

Berne Unionen har regelmessige vår- og høstmøter, og arrangerer en rekke seminarer og workshops om garantitilknyttede temaer. Vår møtet i 2004 ble arrangert i Oslo med GIEK som vert. Det deltok delegater fra 43 land på dette møtet, som varte en uke i begynnelsen av mai.

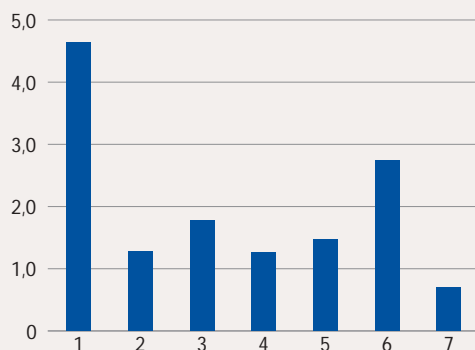
KONKRETE PROBLEMSTILLINGER

Arbeidet i Berne Unionen er delt inn i tre hovedkategorier: langsiktige garantier, kortsiktige kundekredittforsikringer og investeringsgarantier. Temaene som blir diskutert mellom medlemmene spenner fra konkrete garantitekniske problemstillinger og utviklingstrender innenfor sektorer og land, til spørsmål knyttet til drift og organisering av garantiarbeidet.

Noen av temaene som ble diskutert på vårmøtet i Oslo var blant annet håndtering av dokumentrisiko i forbindelse med store prosjektfinansieringer, grensdragning mellom politisk og kommersiell risiko, utfordringer ved å ha lokale myndigheter som debitorer, virkninger av Basel II-reglene for garantiinstituttene, utviklingen i Midt-Østen og modeller for konkursanalyse av selskaper.

Tilsagn og ansvar fordelt på landgruppe

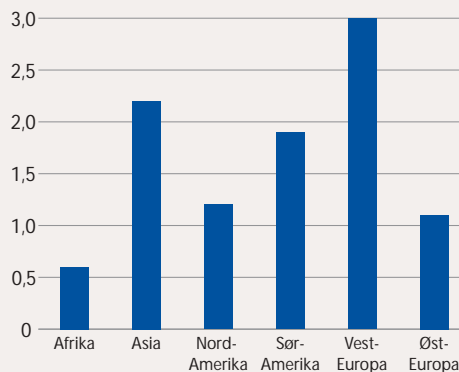
NOK Mrd.

Tilsagn og ansvar fordelt på landgruppe etter risikovurdering. GIEK følger i hovedsak OECDs landrisikogruppering, hvor gruppe 1 utgjør lavest risiko og 7 høyest risiko.

Ansvar pr verdensdel

NOK Mrd.

Garantiansvaret er størst i Vest-Europa. I denne andelen inngår skipsengasjementer for norske redere, bondgarantier for utlendingers dekning for norske leverandører. Engasjementer i Tyrkia inngår også i andelen for Vest-Europa.

Det franske finansdepartementet.

Deltar aktivt i Parisklubben

Ved utgangen av 2004 hadde GIEK utestående fordringer i henhold til statlige moratorieavtaler på i alt 3,6 milliarder kroner overfor 20 land. Hovedforhandlingene om gjenvinning av denne gjelden foregår i Parisklubben.

Parisklubben er en gruppe av 19 kreditorland, med hovedoppgave å finne koordinerte og balanserte løsninger for statlige debitors betalingsvansker. Den ble etablert i 1956, da Argentinas gjeld ble reforhandlet for første gang.

IKKE FORMELL STATUS

Parisklubben har ikke noen formell status som internasjonal organisasjon. Medlemmene forhandler seg i mellom om hvilke prinsipper som bør gjelde for gjeldsbehandling, og om avtaler med enkeltland som ber om betalingsutsettelse eller gjeldsreduksjon. Arbeidet i Parisklubben ledes av Finansdepartementet i Frankrike. Siden 1956 er det inngått 386 avtaler med 80 land gjennom Parisklubben.

ENIGHET OG LIKEBEHANDLING

Arbeidet i Parisklubben bygger på fem hovedprinsipper:

1. "Case by case"-prinsippet. Avgjørelsene baseres på konkrete vurderinger av det enkelte debitorlands spesielle behov.
2. Konsensus. Det må være oppnådd enighet blant alle deltakerland før beslutninger tas.
3. Likebehandling. Avtalevilkårene skal være like for alle kreditorer.
4. Kreditorsolidaritet. Ingen kreditorer kan søke å oppnå bedre betingelser enn de som følger av en parisklubbavtale.
5. Kondisjonalitet. Debitorland må ha et IMF-program – med reformer for å bedre den økonomiske situasjonen i landet – før forhandlingene innledes.

TEKNISK EKSPERTISE

Norges deltagelse i Parisklubben ledes av Utenriksdepartementet. GIEK deltar fra norsk side i alt aktuelt arbeid og bidrar med teknisk ekspertise. For Norges del reforhandler Parisklubben stat-til-stat fordringer som hovedsakelig skriver seg fra misligholdte statsgaranterte eksportkreditter utstedt av GIEK. Hovedtyngden av disse kredittene er garantert under gamle garantiordninger som nå er under avvikling.

Parisklubben har møter ti ganger i året for gjennomgang av gjeldssituasjonen i utvalgte enkeltland, med påfølgende gjeldsforhandlinger med de aktuelle landene. De fattigste landene får ettergitt gjeld, mens mellominntektslandene i hovedsak får betalingsutsettelse. Mange av landene det forhandles med tilhører de fattigste og behandles under det såkalte HIPC-initiativet (Heavily Indebted Poor Countries Initiative). Disse landene er berettiget til opptil 100 prosent gjeldsslette. Gjeldssletten gis delvis ved "decision point", når landet gis status som HIPC-land, og delvis ved "completion point", når landet har gjennomført avtalte tiltak i samarbeid med IMF, blant annet vedtatt en plan for fattigdomsreduksjon.

I 2004 oppnådde Ghana og Senegal HIPC-completion point og har dermed ikke lenger gjeld i moratorieavtaler. Elfenbenskysten og Guinea Conakry har ikke klart å følge opp HIPC-programmet, og IMF/Verdensbanken avventer situasjonen i disse landene før programmet gjenopptas. Sierra Leone, Dem. Rep. Congo, og Gambia har fått første del av HIPC-gjeldssletten og arbeider for å nå completion point.

Under Gjeldsplanen har norske myndigheter ettergitt gjeld på i alt 1,85 milliarder kroner i perioden 1998-2004. Til sammen har 11 land fått ettergitt all gjeld til Norge eller oppnådd vesentlige reduksjoner i gjelden til Norge i denne perioden. Enkelte mellominntektsland er eller vil bli tilbudt bytte av gjeld (swap) mot at landet i stedet bruker pengene til utviklingstiltak. Dette gjelder land som Vietnam, Ecuador og Pakistan. For GIEKs del vil slette av fordringene kompenseres ved full statlig bevilgning til garantiordningen eller ved avregning mot rammen i myndighetenes Gjeldsplan.

Indonesia og andre berørte land er som følge av Tsunami-katastrofen i julen 2004 tilbudt betalingsutsettelse på sine forfall i 2005. Dette utgjør et relativt beskjedent beløp.

Deler risiko med andre aktører

GIEK vektlegger risikodeling med andre aktører. Risikodeling dekker to behov, det ene er at GIEKs eksponering i transaksjonen blir redusert. Det andre er at en annen aktør går inn og vurderer risikoen i transaksjonen.

Grovt sett er det tre typer risikodeling som forekommer i transaksjoner dekket av GIEK. Den mest klassiske er en egenandel (residual), vanligvis på mellom 5 % og 20 %, som er dekket av eksportør eller bank, og hvor GIEK ikke krever at denne residualen skal gis på like vilkår med GIEK.

100 %-DEKNING BARE VED STATSGARANTI

Kun i transaksjoner med ren statsgaranti kan GIEK dekke 100 % av lånebeløpet. I en del andre saker hvor vi mener at medgarantistens vurdering av saken er av stor betydning, vil vi kreve at residualen, på normalt 10-30 %, tas på like vilkår (pari passu) med GIEK. Og endelig vil vi i enkelte saker, kanskje særlig større prosjektsaker, ha en dekningsatts på under 70 % på like vilkår. I disse sakene vil GIEK i større grad tilpasse seg bankens vilkår, og bl.a. normalt akseptere pro-anno-premie i motsetning til forskuddsbetalt engangspremie, som vi vanligvis krever.

En annen vanlig form for risikodeling er at risikoen i en transaksjon deles mellom flere garantiinstitutter etter en fordelingsnøkkel ut fra hvilke land leveransene kommer fra.

En tredje type risikodeling er samfinansiering med Verdensbanken eller andre multilaterale organisasjoner.

MEDVIRKNING VIKTIG

Mindre egenandeler - på 0-20 % - brukes vanligvis i transaksjoner hvor risikobildet er rimelig oversiktlig. Hvis det oppstår problemer eller mislighold i en sak, er det en klar fordel for GIEK at långiver og/eller eksportør deltar i prosessen og har like interesser som GIEK. Det har derfor vært viktig for GIEK å ha et minimum av medvirkning fra andre aktører.

KREVER SPESIALKOMPETANSE

I rene prosjektfinansieringssaker kreves det normalt deltagelse fra en kommersiell aktør med spesiell kompetanse på området. Prosjektfinansiering defineres i denne forbindelse som transaksjoner hvor det garanterte lånet skal tilbakebetales via prosjekts inntektsstrøm. Denne strukturen er vanlig innenfor skipsfinansiering og i økende grad innenfor elektrisitetsproduksjon.

Prosjektfinansiering er generelt sett mer komplisert, tidkrevende og ikke minst mer kostbart enn kreditt til en kjøper som kan støtte seg på flere ben. I tillegg til en analyse av teknisk usikkerhet og kommersiell usikkerhet, må det i slike saker lages omfattende juridiske avtaler som regulerer forhold-

et mellom partene. Dette er arbeid GIEK ikke utfører, og det er derfor viktig å ha en kommersiell aktør med på laget med like interesser som GIEK. I slike saker vil GIEK som regel også kreve en vesentlig risikodeling med andre aktører.

DELER RISIKO MED ANDRE GARANTIINSTITUTTER

Risikodeling med garantiinstitutter fra andre land er blitt svært vanlig i flere forskjellige typer saker. Dette er nødvendiggjort av utviklingen i markedet. En del multinasjonale selskaper har nå bare deler av sin produksjon i Norge og et stort antall norske selskaper benytter seg av store utenlandske underleveransere. I større prosjekter arbeides det oftere med en samlet finansieringspakke, i stedet for flere separate låneavtaler rettet mot hvert enkelt lands garantiinstitutt. I større transaksjoner er det derfor blitt vanlig at flere lands garantiinstitutter er involvert.

GIEK har de siste årene signert en rekke avtaler med andre garantiinstitutter, se listen nedenfor. Prinsippet med slike avtaler er at partene blir enige om hvilke hovedvilkår som skal gjelde, slik at det blir mulig å operere med en polise. Polise blir utstedt av ett garantiinstitutt, som så blir reforsikret av ett eller flere andre garantiinstitutter.

Risikodeling med multilaterale utviklingsbanker har lenge vært vanlig. GIEK finner et slikt samarbeid spesielt nyttig i større infrastrukturprosjekter i risikoutsatte land. Blant annet har GIEK hatt god nytte av samfinansiering med Verdensbanken (særlig med MIGA og IFC) i slike prosjekter. Verdensbanken har en sterk tilstedeværelse i mange land og dette vil ofte redusere risikoen for at det oppstår problemer.

MANGE REFORSIKRINGSAVTALER

GIEK har inngått samarbeidsavtaler med følgende garantiinstitutter:

EKN (SVERIGE), EKF (DANMARK), FINNVERA (FINLAND), COSEC (PORTUGAL), OEKB (ØSTERRIKE), HERMES (TYSKLAND), EGAP (TSJEKKIA), KREDEX (ESTLAND) ECGD (UK), CESCE (SPANIA), MIGA (VERDENSBANKEN)

Avtalene med garantiinstituttene i de andre nordiske land er en fellesavtale. I tillegg forhandles det avtaler med noen andre institutter. Det kan også lages avtaler i forbindelse med enkeltsaker. GIEK har for eksempel inngått en slik avtale med US EXIMBANK.

Skipseksport viktigste bransjeområde

Eksport av skip og rigger har vært det viktigste bransjeområdet for GIEK etter at det i 1993 igjen ble enklere å stille garantier. I perioden 1993-2004 er det blitt stilt garantier for over 6,3 milliarder kroner for eksport av skip og rigger fra norske verft.

Garantiene har dekket eksport til en verdi av 15,5 milliarder kroner. De fleste av kundene har vært små eller mellomstore rederier.

De senere årene har GIEK også deltatt i langtidsfinansiering av skip og rigger bygget i utlandet hvor det er blitt benyttet en betydelig andel norsk utstyr. Dessuten er det blitt gitt garantier for eksport til utenlandske verft i forbindelse med eksport av utstyr for skip og rigger. Samlet ansvar knyttet til eksport av skipsutstyr var ved utgangen av 2004 på 1,4 milliarder kroner.

I og med at GIEK bare deltar i finansiering av skip og rigger bygget i Norge, samt skip og rigger bygget i utlandet med en stor andel norsk utstyr, blir porteføljen av garantier for skip/rigger tilfeldig og skjev. Ved utgangen av 2004 var 44,5 prosent av GIEKs ansvar i skipssektoren knyttet til offshore-fartøyer, 28,5 prosent passasjerskip/ferger og 11,5 prosent oljeplattformer. Tankskip, tørrbulk, ro/ro og containerskip utgjorde under en prosent hver av det samlede ansvaret.

SPESIALSKIP

GIEK har også garantert for lån i tilknytning til flere spesialskip, trolig fordi det ofte har vært vanskelig å skaffe vanlig bankfinansiering til slike prosjekter. Spesialskip og prosjekter

GIEK har vært med på, er bl.a. det første Ramform-skipet til PGS, SeaLaunch-plattformen, og "Navis Explorer II", nå "Belford Dolphin".

GIEK stiller også andre typer garantier enn garanti for rett lånebetjening for å fremme virksomhet i den maritime næringen. Dette kan for eksempel være garantier for betaling under certepartier norske rederier har med utlandet og garantier for lisenser som selges fra Norge.

KONTRAGARANTIER

GIEK kontragaranterer også overfor bank på 50/50 basis for forskudd fra verftskunder, og gir også andre garantier med verftet som risikopunkt. Fra 2005 har GIEK utvidet sitt arbeidsområde ved også å delta i byggelån til norske verft. Se egen artikkel om dette.

GIEKs engasjement i maritim sektor fra 1993 må kunne karakteriseres som vellykket. Det er blitt realisert en rekke lønnsomme prosjekter. Tapene har ikke vært større enn i andre sektorer, og netto premieinntekter for alle disse garantiene knyttet til skip, offshore, utstyr og tjenester er betydelige. Det er store svingninger i disse markedene og tapspotensialet er stort. GIEK har ikke kunnskap om vesentlige tap på skipsporteføljen i overskuelig fremtid.

Bidro til leveranser til Color Fantasy

Garantier fra GIEK har bidratt til at det er mye norsk utstyr i Color Lines nye flaggskip M/S Color Fantasy.

M/S Color Fantasy ble overtatt fra verftet Kværner Masa-Yards i Finland i desember 2004, og seiler nå fast på linjen Oslo-Kiel. Med plass til 2 750 passasjerer og 750 biler er det verdens største cruiseskip med bildekk.

Totalt har rederiet investert 302 millioner euro, rundt 2,5 milliarder kroner, i det nye skipet. Av dette er 242 millioner lånefinansiert, med Deutsche Bank som hovedtilrettelegger/långiver. Lånet har en løpetid på 12 år. Det finske garantiinstituttet Finnvera har stilt garantier for i alt 172 millioner euro i forbindelse med låneopptaket.

For å dekke kjøp av norsk utstyr og tjenester har GIEK kontragarantert overfor Finnvera med syv prosent av det samlede garantibeløpet, tilsvarende andelen av norske leveranser. – Det var nyttig å ha med GIEK i arbeidet med å få på plass den endelige finansieringen. GIEKs bidrag gjorde hele transaksjonen lettere, forteller finansdirektør Bjørn Paulsen i Color Group.

NORSK ANDEL: GIEK har kontragarantert for de norske leveransene til Color Fantasy.

Ny garantiordning for byggelån

For å gjøre norsk skipsbyggingsindustri mer konkurransedyktig, har Stortinget vedtatt å innføre en ny garantiordning for byggelån til verft fra og med 2005. Ordningen skal administreres av GIEK.

Ordningen har en ramme for statlig medvirkning på 2,5 milliarder kroner. Innenfor denne rammen kan det stilles garantier overfor verftenes byggelånsbanker. Ordningen skal gå i balanse på lang sikt. Finansieringen av leveransen må være på plass før det kan gis garanti.

Ordningen omfatter alle typer skip og er ikke begrenset til eksportkontrakter. Den har derfor et videre virkeområde enn GIEKs eksportordninger. Det er allerede mottatt søknader under den nye ordningen.

Sikret spesialleveranse til Kina med GIEK-garantier

Odim ASA i Hjørungavåg på Sunnmøre sikret sin første storkontrakt i Kina med garantier fra GIEK.

Kontrakten, som er på over 40 millioner kroner, omfatter kabelhåndteringsutstyr for seismikkskip tilhørende det statseide rederiet China Oilfield Services. Den ble inngått i 2004 for levering i 2005. Kabelhåndteringsutstyret er i stor grad tilpasset kundens krav til tekniske løsninger. Leveransen ble sikret med en kontraktsgaranti, som ivaretok sikkerhet for oppgjør frem til levering.

Kontrakten omfatter også en mindre kredittandel fra Odim ASA i perioden frem til fartøyet er klar til levering fra verftet. Denne kreditten er

sikret med en leverandørkredittgaranti fra GIEK.

- GIEK-garantiene begrenser vår risiko i denne type prosjekter, og er et viktig hjelpemiddel, for at vi skal kunne gå inn på slike kontrakter, sier økonomisjef Arild Hatløy i Odim ASA.

Odim er for øvrig verdens desidert ledende leverandør av vinsjer og annet kabelhåndteringsutstyr for seismiske fartøyer. Markedsandelen på verdensbasis er på nesten 80 prosent.

Selskapet vil nå fortsette markedsarbeidet i Kina. – Dette er et interessant marked som kan bli viktig for Odim også i tiden fremover, sier Hatløy.

SPESIALLEVERANSER: Kabelhåndteringsutstyr for seismikkskip.

Gjenvinner fordringer

Når det oppstår problemer i et engasjement arbeider GIEK aktivt for å begrense tap. I likhet med foregående år hadde GIEK i 2004 enkelte problemsaker. I noen av disse sakene ble det funnet løsninger, slik at erstatninger ble unngått. I andre har GIEK utbetalt erstatning til eksportøren eller eksportørens bank.

Som hovedregel betales erstatningene ved de aktuelle lånenes forfall, slik at utbetalingene kan strekke seg over flere år. I 2004 ble det utbetalt 96 millioner kroner i erstatninger under Alminnelig garantiordning.

Brorparten av erstatningsutbetalingene i 2004 skyldes insolvens i et større telekom-prosjekt i Mexico. Det vil bli flere utbetalinger i tilknytning til denne insolvensen. Sammen med långiver er GIEK i forhandlinger om restrukturering av restlån og gjenvinning av fordringene som har oppstått i forbindelse med erstatningene.

To fiskeriprosjekter, ombygging av en fiskebåt og et fryselager i Murmansk, er også rammet av insolvens og erstatningsutbetalinger. Når det gjelder fiskefartøyet, ble pantegjelden solgt med et tap. For fryselageret er gjenvinningsmulighetene ennå uavklart.

Av erstatninger med politisk risiko som årsak, utgjør som i tidligere år saker i Pakistan og Zimbabwe de største beløpene. Gjenvinnings situasjonen er imidlertid svært ulik i de tre landene. Pakistan og Indonesia har inngått en avtale om tilbakebetaling, og følger denne punktlig. Zimbabwe viser intet ønske om å forhandle med sine kreditorer, og det motas ingen betalinger fra Zimbabwe. Den politiske situasjonen i

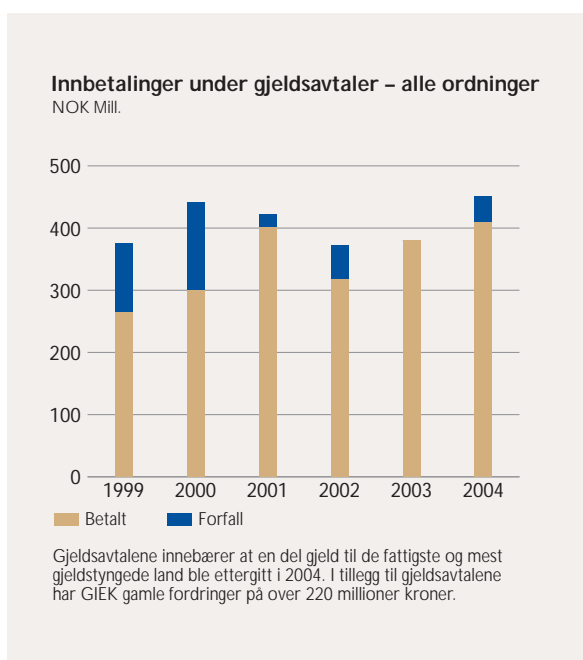
landet er fastlåst, og gjelden som bygges opp kan vise seg uholdbar når et nytt regime skal overta en gang i fremtiden. Det er ikke usannsynlig at deler av landets gjeld da vil bli slettet.

Under politisk risiko er det også gjort utbetalinger av tapsbegrensende omkostninger i forbindelse med et større infrastrukturprosjekt der Den Dominikanske Republik er kjøper. Utbyggingen ble dyrere enn antatt, og det foregår forhandlinger om fordeling av kostnader og videre fremdrift. Det antas at denne saken vil bli løst i nær fremtid, med noe tap for GIEK.

GIEK har også utbetalt erstatning for tap under en investeringsgaranti gitt som reassurans til MIGA (Verdensbankens garantiinstitutt). Utbetalingen refererer seg til skader forårsaket av terroraksjoner fra maoistopprørere i Nepal.

I tillegg er det utbetalt litt over tre millioner kroner i forbindelse med en rekke mindre saker hvor GIEK opptrer som reforsikrer overfor GIEK Kredittforsikring AS.

Gjenvinningene under Alminnelig ordning beløper seg til syv millioner kroner. Disse utgjøres i hovedsak av innbetalinger under de internasjonale gjeldsavtalene med Indonesia og Pakistan.

Informasjon, miljø og etikk på dagsorden

..... I 2004 ble GIEKs nettside lagt om. Det er lagt vekt på å gjøre siden til et praktisk og enkelt virkemiddel for informasjon om saksgang og landholdninger, premievurderinger og aktuelle spørsmål.

..... GIEKs retningslinjer for miljø skal i lys av erfaringer og behov revideres høsten 2005. Det regelverket som nå er i kraft er i samsvar med OECD's anbefaling. Det er et sterkt fokus på dette internasjonalt, og i OECD arbeides det aktivt mellom garantiinstituttene for å etablere mest mulig lik holdning til de utfordringer vi står overfor.

..... Hvordan stater og garantiinstitutt skal forholde seg til korrupsjon i forbindelse med eksportkontrakter sto sentralt i den offentlige debatten også i 2004. GIEK følger OECDs anbefaling, og en spesiell erklæring om dette må undertegnes av bedriften før det kan gis garantier. Garantiinstituttene diskuterer nå i OECD om det skal settes en beløpsgrense for hva som kan godtas av kommisjoner eller lignende i en sak. Det diskuteres også om korrupsjon uansett hvem som har hatt fordel av denne skal føre til at det ikke kan kreves dekning, helt eller delvis, av en garanti.

..... Informasjonsaktivitetene økte med flere møter med bedrifter og bransjeorganisasjoner i 2004. Det ble særlig lagt vekt på økt oppfølging overfor verftsneringen og olje- og gassrelatert industri.

..... Informasjonsbladet Eksportøren utkommer med fire utgaver årlig i et opplag på 2 000 eksemplarer.

FORNYET: GIEKs nettsider ble lagt om i 2005.

..... GIEK har hatt egne etiske retningslinjer for GIEK Kredittforsikring AS i flere år. Slike retningslinjer er under utarbeidelse også for forvaltningsbedriften GIEK, og vi regner med at de kan vedtas første halvår 2005. De forslag og utredninger som er gjort i staten og andre offentlige etater gir et verdifullt bidrag til dette arbeidet.

GIEK Kredittforsikring AS: Dekker kortsiktige kreditter

GIEKs heleide datterselskap GIEK Kredittforsikring AS (GK) avdekker kundekreditter med løpetid på inntil to år.

Selskapet drives etter forretningsmessige prinsipper. GK forsikrer først og fremst fordringer på utenlandske kjøpere. Under visse forutsetninger forsikres også fordringer på norske kjøpere som inngår i eksportbedriftens portefølje. Selskapet kan dessuten avdekke såkalt forleveringsrisiko, dvs. påløpne kostnader frem til levering finner sted, forutsatt at samlet risikoperiode (produksjonsperiode + kredittid) ikke overstiger to år. Kredittforsikringen kan dekke inntil 90 prosent av den aktuelle fordringen.

GK avdekker både risiko i OECD-landene (såkalt marketable risk) og i øvrige markedsområder (non marketable risk). Sistnevnte risiko reassureres av GIEK, mens den øvrige risikoen reassureres i det private markedet. GK er blitt drevet i sin nåværende form som et kommersielt selskap siden 2001.

Totalt sett oppnådde GK et godt resultat i 2004. Det samlede forsikringsvolumet kom da opp i 12,9 milliarder kroner. Premieinntektene steg med 12 prosent til 33,2 millioner kroner. Årsresultatet ble på 3,8 millioner kroner.

Det er et hovedmål for GK å tilby risikoavdekking til små og mellomstore eksportbedrifter. Denne gruppen står for over 80 prosent av antall poliser. Til sammen forsikrer GK salg fra rundt 200 norske eksportbedrifter, særlig i bransjene fisk, papir og metallprodukter.

Over 80 prosent av forsikret salg går til kjøpere i OECD-landene, med Tyskland, Storbritannia, Italia og Frankrike som de viktigste eksportmarkedene.

U-landsordningen fullt utnyttet

U-landsordningen avdekker kreditter og investeringer i utviklingsland hvor risikoen anses som for høy til at garantiene kan gis under Alminnelig ordning.

En garantisøknad må oppfylle bestemte kriterier for å kunne bli behandlet under U-landsordningen. Først og fremst må kjøper ha den nødvendige kredittverdighet. Dessuten må eksporten gå til et av de minst velstående middelinntektslandene eller et lavinntektsland. Salget eller investeringen må samtidig ha en utviklingsfremmende effekt, som vurderes av Norad.

NYE GARANTIER OG TILSAGN

Ordningen har en garantiramme for GIEKs garantier og tilsagn på 1,5 milliarder kroner. Denne rammen har stort sett vært fullt utnyttet de senere årene. Et stort tilsagn ble uaktuelt i 2003, slik at det ble frigjort kapasitet til nye saker. Dette resulterte i flere nye søknader, to nye poliser og ti nye tilsagn i 2004.

GRUNNFOND DEKKER ØKT RISIKO

GIEKs økte risiko i U-landsordningen avdekkes av et eget grunnfond. Ved årsskiftet var fondet på 265 millioner kroner, etter at det ble trukket 12 millioner kroner fra fondet i løpet av året.

NY BEGRENSNING

I 2004 ble det bestemt at GIEKs ansvar for garantier og tilsagn ikke skal være større enn fem ganger det innestående på

grunnfondet. Med et fond på 265 millioner kroner kan GIEKs ansvar dermed ikke overstige 1 325 millioner kroner. Medregnet gjeldende tilsagn kom det utestående ansvaret opp i 1 380 millioner kroner i 2004. GIEK oppfatter derfor ordningen som fullt utnyttet. Dersom tilsagnene blir gjort om til poliser vil ordningen imidlertid kunne bli tilført betydelige premiebeløp, som i stor grad vil kunne gå inn i grunnfondet. På denne måten vil det kunne bli frigjort ny kapasitet i ordningen.

U-LANDSORDNINGEN

Ansvar pr land, i 1000 kroner

Albania	145 881
Nepal	123 875
Angola	56 639
Honduras	51 890
Makedonia	32 523
Lesotho	21 077
Pakistan	12 415
Mosambik	8 486
Maldivene	5 519
Uganda	5 235

Nøkkeltall for U-landsordningen

I løpet av året, tall i 1000 kroner	2004	2003	2002
Nye søknader	251 824	877 200	76 400
Nye tilsagn	692 468	490 200	219 400
Økning i garantiansvar	21 834	2 800	10 700
Premieinntekt	3 711	3 984	4 697
Erstatningskostnad	11 657	11 066	7 301
Driftsresultat	27 649	22 776	30 619
Årsresultat	35 733	29 812	27 338
Ved utgangen av året			
Utestående tilsagn	906 819	490 200	782 100
Utestående poliseansvar	473 729	545 900	741 100
Estimert tap poliseansvar (tapsavsetning)	36 411	70 415	98 897
Utestående fordringer	57 984	56 976	53 193
Estimert tap fordringer (erstatningsavsetning)	16 741	17 159	16 022

Ny anbudsgarantiordning

For å avlaste risikoen ved anbud i bistandsfinansierte prosjekter ble det i samarbeid med Norfund opprettet en ny anbudsgarantiordning høsten 2004.

Den nye ordningen omfatter bare anbud i land som kan gjøre låneopptak i Verdensbanken, og det gis prioritet til de såkalte 'Minst utviklede landene' (MUL) og Norges samarbeidsland.

ODA-MIDLER

Ordningen kan imidlertid dekke alle typer bistandsfinansierte prosjekter (prosjekter som kan motta ODA-finansiering, Official Development Aid). Det vil si prosjekter som finansieres av ODA-midler fra Norge, andre OECD-land eller multi-laterale utviklings- og finansinstitusjoner, og som kan rapporteres til OECD som u-hjelp.

Ordningen forutsetter at anbudskostnadene er på minimum 80 000 kroner. Maksimal dekningsgrad er 50 prosent av totale anbudskostnader, begrenset oppad til 250 000 kroner. Det betales ikke premie for anbudsgarantien. Ordningen er finansiert av Norfund.

Kostnader som kan erstattes må ha direkte tilknytning til anbudsutarbeidelsen, for eksempel reise- og oppholdsutgifter, arbeidslønn og konsulenthonorarer. Satser for staten og næringslivsordningene legges til grunn. Kostnader i forbindelse med forstudier dekkes ikke.

Smelteovn til Bhutan

I sterk internasjonal konkurranse sikret Vatvedt Mekaniske Verksted i Sarpsborg seg en smelteovnskontrakt på 57,5 millioner kroner i Bhutan i 2004.

Kontrakten omfatter både leveranse av en smelteovn og engineering-arbeider. 85 prosent av kontraktsbeløpet er lånefinansiert med långivergaranti fra GIEK. Lånet har en løpetid på ti år. Långiver er Eksportfinans. – Prisen vi kunne tilby var avgjørende for at vi vant denne kontrakten, slik at GIEK-garantien betydde mye for totalresultatet. De gjorde det mye lettere å finne frem til en konkurransedyktig løsning, forteller adm. direktør Ole Christian Vatvedt.

Kunden i Bhutan, Bhutan Ferro Alloys, hadde for øvrig gode erfaringer fra før med en smelteovn fra Sarpsborg-bedriften. Den ble levert i 1992 via nå avviklede Elkem Technology, også den gang med GIEK-garantier.

Med bare 600 000 innbyggere utgjør kongedømmet Bhutan på mange måter et spesielt marked, med begrenset internasjonal handel. – Selv om forhandlingene tok tid, gikk imidlertid hele avtaleprosessen svært greit, sier Vatvedt.

Vatvedt Mekaniske Verksted har i de senere årene satset målbevisst på eksport, blant annet med et eget kontor i Tunis. I tillegg til Bhutan-kontrakten har selskapet sikret seg oppdrag i India, Iran og Brasil. Det har 70 ansatte. – Nå planlegger vi å utvide. Vi har dessuten ingen planer om flytte produksjonen ut. Vi har god tro på at vi kan være like konkurransedyktige med all hovedvirksomhet i Norge, sier Vatvedt.

STOR KONTRAKT: Smelteovnen fra Vatvedt Mekaniske Verksted skal benyttes i dette anlegget.

Garantist i en endringstid

Ryddige og åpne beslutningsprosesser. Sunne prinsipper for kreditt- og risikovurdering. Klar rollefordeling i forhold til myndighetene. Dette har vært de viktigste ledetrådene for Erling Napers snart 16-årige ledelse av GIEK. I denne perioden er GIEKs virksomhet blitt sterkt endret, fra tette bånd med departementet – blant annet i form av styrerepresentasjon – til en internasjonalt konkurransedyktig og i stor grad selvstendig driftsform. Nå har 69-åringen bestemt seg for å gå av med pensjon 31. mai.

”Du skal ta høyere risiko enn bankene, men ikke tape penger”. Dette spissformulerte oppdraget tyder på at det ikke var noen helt enkel oppgave Naper gikk til da han overtok som toppsjef i GIEK i 1989, etter 25 år i bank, først syv år i Hambros Bank i London og deretter i DnC, sist som viseadm. direktør. Han visste likevel hva han gikk til etter å ha vært styremedlem i GIEK i flere år som representant for Bankforeningen.

Den gang var GIEK fortsatt preget av etterdønningene etter Skipseksporkampanjen fra slutten av 70-årene. Dette hadde ført til kraftige tilstramminger med krav om lik deling av risiko med private aktører og egentlig et forbud mot å medvirke ved eksport av skip. GIEK hadde derfor et av de mest restriktive regelverk i verden på denne tiden, og fikk en markert nedgang i stille garantier for lange kreditter – og ikke minst svakere norsk konkurransedyktighet – til følge.

NETTOBUDSJETTERT FORVALTNINGSBEDRIFT

Etter press fra flere hold – med eksportnæringene i spissen – vedtok Stortinget i 1993 et nytt regelverk for GIEK, gjeldende fra 1. januar 1994. Dermed fikk GIEK igjen rammebetingelser på linje med dem vi finner i andre lands institutter. Blant annet ble styringsformen endret. GIEK ble en nettobudsjettert forvaltningsbedrift med et profesjonelt styre som skulle ta endelige avgjørelser. Prinsippet om likedeling av risiko ble forlatt og GIEK kunne på nytt gi garantier for eksport av skip.

Egenkapital eller et fond til å ta risiko for fikk GIEK imidlertid ikke, bare et driftsvilkår om at det var tilstrekkelig at driften gikk i balanse over tid. Alle tap i startfasen ville dermed gå rett inn som innhugg i statskassen. Samtidig måtte det tas risiko for at GIEK skulle oppfylle sin oppgave som et institutt for eksportfremme. – I en slik situasjon var det godt å få et styre som likevel torde å ta risiko, sier Naper, og skynder seg å legge til: - Selv om våre polisemottagere hele tiden var trygge – våre garantier er en ren forpliktelse for den norske stat – skulle nok styret likevel gjerne ha hatt et fond i bunnen. Det måtte hele tiden forholde seg til balansekravet.

BYGGET OPP FOND SELV

I de ti årene som er gått siden starten av Nye GIEK i 1994 har GIEK selv bygget opp tapsavsetninger og fond på over 900 millioner kroner – samtidig som styret i sine årlige beretninger har kunnet gi uttrykk for at både balansekravet og kravet om eksportfremme er blitt oppfylt.

- Til dette kan noen kanskje si at vi har vært for strenge – at vi ikke har tatt risiko som vi burde ha tatt. Det kan kanskje være. Jeg tror imidlertid at det finnes svært få saker hvor en bedrift har tapt kontrakter på grunn av et nei fra oss. Ut fra vårt samlede ansvar, med poliser og tilsagn, på over 22 milliarder kroner, er en buffer på 900 millioner kroner for øvrig ikke mer enn det vi må ha å stå imot med. Et slikt fond er ikke minst viktig for at vi skal kunne gi de nødvendige tilsagn. Et tilsagn er gratis for kunden selv om vi påtar oss en forpliktelse, sier GIEK-direktøren. – Sett i forhold til vår fondsoppbygging, tror jeg også at våre oppdragsgivere har en klar oppfatning av at vi har vært nøysomme, drevet billig og tatt vare på midlene våre, legger han til.

GRUNDIGHET ET STIKKORD

Mangelen på en økonomisk buffer gjorde det ekstra viktig å ha gode rutiner og prinsipper for kredittvurderingsarbeidet allerede fra starten av. Stikkordet i denne sammenheng har vært grundighet, og Naper har en regel for slikt arbeid som nok passer mye bedre for risikovurdering enn for andre spørsmål: - Jeg forsøker alltid også å få frem de negative sidene ved en sak.

Han slår fast at styret, som tar avgjørelsene i alle større garantisaker, skal ha et fullstendig beslutningsgrunnlag. – Det er helt avgjørende at det er gjensidig tillit mellom administrasjonen og styret, og jeg er glad for at jeg har hatt et meget godt samarbeid med styrene og ikke minst styreformennene Ole Lund, Hans Bendiksbj, Harald Arnkværn og Bjørn Kaldhol.

POLITISK AVSTAND

Naper peker også på at styrets selvstendighet og uavhengighet står sentralt i det norske eksportgarantisystemet. – Avstanden til det politiske har vært bra for Norge og GIEK, og slik jeg ser det, også for politikerne. NHD har vært bevisste på at GIEK skal ha enkle styringsparametere og at ansvaret for å leve opp til disse ligger hos styret. Likevel må vi i GIEK selvsagt også lytte til og forstå politiske signaler, og ta dette med i våre vurderinger av både land og saker. Skulle det komme et politisk ønske om å styre den enkelte søknad og garanti, er det imidlertid et spørsmål om det ikke også er behov for en annen organisasjonsform.

AVGJØRENDE ROLLEFORDELING

I tråd med dette er rollefordelingen i forhold til staten og kundegruppene et avgjørende punkt for Naper. – Vi må ha klare kjøregler, kall det gjerne regler for corporate governance, slik at ingen kan trekke vår habilitet og evne til ikke å blande kortene i tvil. Samtidig er det svært viktig at statens virkemidler ikke blandes i en felles "suppe". Hvis omverdenen ikke kan få innsyn i GIEKs driftsform og pengestrømmer, vil vi lett få et negativt stempel og kunne bli beskyldt for subsidierende og konkurransevridende virksomhet. Vi har hatt nok problemer med dumpinganklager her i landet, sier han, og fortsetter: - Vi må ikke gjøre skipseksportkampanjens feil om igjen. Alle er tjent med ryddige og åpne beslutningsprosesser, ikke minst kundene. En visshet om at kredittvurderingen blir gjort skikkelig og uavhengig er noe av det beste vi kan gi våre kunder. Det skal mot til å si nei, likevel har vi noen ganger en plikt til det også. Vi er ikke et bistandsorgan, kredittene skal betales tilbake.

Rollefordelingen er også klar i forhold til GIEKs datterselskap, GIEK Kredittforsikring AS (GK), som ble etablert som eget selskap etter krav fra EU og ESA. GIEK Kredittforsikring tar seg av kortsiktige kundekredittforsikringer, mens GIEK har ansvaret for de langsiktige garantiene. – Etterspørselen etter GKs produkter har vist at det er et stort behov for å gi SMB-selskapene et godt tilbud, markedsandelen er betydelig. Det er også en stor fordel for norske bedrifter og banker at GIEK kan tilby et fullsortiment av forsikringer og garantier. Det gjør det enkelt for kundene. Samtidig gir dette politisk trygghet, det eksisterer konkurranse i markedet, fastslår Naper.

INTERNASJONALT SAMARBEID MELLOM PRAKTIKERE

Han har også hatt de internasjonale vervene som president og vice-president i Berne-Unionen, samarbeidsorganisasjonen for eksportkreditselskaper, med medlemmer fra over 40 land på alle kontinenter. De aller fleste av disse medlemmene opptrer på vegne av sine lands myndigheter. – Virksomheten i Berne Unionen er et samarbeid mellom praktikere, og skal vi kunne holde oss oppdatert om den internasjonale utviklingen i garantiarbeidet er det helt nødvendig at vi deltar aktivt i dette samarbeidet. Årene i Berne Unionen overbeviste meg om at dette er viktig både for Norge og GIEK, sier Naper, og legger til: - Det internasjonale aspektet er også helt nødvendig for våre og våre eieres beslutninger. Kortsiktige norske betraktninger ut fra budsjett hensyn eller garantiprinsipper må ikke plassere oss i utakt med det som tilbys i andre land. Fjerningen av anbuds-garantiordningen i sin tid er dessverre et eksempel på dette.

ÅPNE BESLUTNINGER: - En visshet om at kredittvurderingen blir gjort skikkelig og uavhengig er noe av det beste vi kan gi våre kunder, fastslår adm. direktør Erling Naper.

DYKTIGE MEDARBEIDERE

GIEK ville ikke vært det det er i dag uten sine dyktige medarbeidere. Med sin lange fartstid fra både privat og offentlig virksomhet, fastslår GIEK-direktøren at kunnskaper og arbeidsmoral i statlige virksomheter ikke ligger noe tilbake for det vi finner i privat sektor.

ØKT SAMARBEID MED INTERNASJONALE BANKER

En klar trend både internasjonalt og her hjemme er en økende risikodeling mellom garantiinstitutter, banker og bedriftene selv. De rene politiske garantiene blir ikke brukt like ofte som før fordi flere og flere stater ser seg tjent med å holde sitt hus i orden, mens de mer prosjektorienterte garantisakene øker både i antall og volum. Ikke minst i slike saker er det viktig å ha samarbeidspartnere med førstehånds kjennskap både til aktører og marked, og som også er villig til å ta risiko. – Det er forfriskende at så mange utenlandske banker nå ønsker å samarbeide med oss. Det er positivt å jobbe med en bank som selv er villig til å ta risiko. Nå ser vi heldigvis også at risikovilligheten er på vei opp i norske banker, sier Naper.

INTERNET LØFT

Internt har GIEK tatt et kjempeløft de siste årene gjennom innføringen av et helt nytt saksbehandler- og økonomisystem. Systemet forenkler i stor grad arbeidskrevende prosesser og bidrar til enklere saksgang. Det har imidlertid krevet titusener av interne timer å få det hele ordentlig i gjenge. – Vi er stolte over at dette ikke har gått utover kundene. På den annen side skulle vi gjerne brukt disse ressursene på å nå nye kundegrupper. Nå er imidlertid alt på plass. Jeg er sikker på at min etterfølger vil finne ut at det er blitt et godt arbeidsverktøy, sier Erling Naper, som på forsommeren overlater GIEK-roret til Wenche Nistad.

Styrets beretning

2004 ble nok et aktivt år for GIEK. Søknads- og tilsagnsbeløpene økte kraftig. Det utestående garantiansvaret var rekordhøyt ved utgangen av året.

GIEK medvirket i nye eksportkontrakter med en verdi av 7,6 milliarder kroner i 2004. Ansvarer under disse nye polisene var 3,5 milliarder kroner, opp fra 3,2 milliarder året før. I tillegg ble det utstedt poliser mot tap på investeringer på over 3 milliarder. GIEKs datterselskap GIEK Kredittforsikring AS forsikret eksportkontrakter på ytterligere 11,7 milliarder kroner. GIEKs hovedmålsetting om å fremme norsk eksport og investeringer i utlandet gjennom utstedelse av garantier ble derfor nådd i 2004.

Styret anser også at driften er i god overensstemmelse med målsetningen om at garantigivingen skal gå i balanse på lang sikt. Det samlede resultatet for Alminnelig garantiordning, var i fjor på 58 millioner kroner.

Potensielt ansvar knyttet til nye tilsagn var under GIEKs Alminnelig ordning 18 milliarder kroner, en vesentlig økning fra året før. Det var også stor pågang av nye søknader med til dels betydelige beløp. Styret ser denne store interessen som et uttrykk for at norske eksportører fortsatt har behov for å risikoavdekke en betydelig del av sin eksportvirksomhet.

Beløpene under gjeldende tilsagn og løpende poliser binder ved årsskiftet 22 milliarder kroner, av en ramme på 40 milliarder. Dette er 8 milliarder mer enn i året før. Størsteparten av garantiansvaret er knyttet til lån i utenlandsk valuta, med hovedvekt på US dollar, slik at valutasingninger virker inn på det totale garantiansvaret. Uten svekkelsen av USD gjennom året ville økningen i garantiansvaret vært større i 2004.

Valutakursutviklingen har også innvirkning på det samlede risikonivået i garantiporteføljen. Med dollarsvekkelsen og en mer robust økonomisk situasjon i viktige markeder ble risikonivået vurdert som lavere enn i året før, slik at tapsavsetningen – regnet som andel av samlet garantiansvar – ble redusert i 2004. Styret vurderer tapsavsetningen som tilfredsstillende.

EUs utvidelse med ti nye land får ikke innvirkning på GIEK annet enn at reforsikret volum fra GK Kredittforsikring AS blir betydelig redusert fra og med 2005. Premieinntektene fra denne virksomheten blir tilsvarende mindre, men dette får ikke vesentlig betydning for GIEKs samlede inntekter.

Verftsnæringen har i lang tid arbeidet aktivt for å få etablert en byggelånsgarantiordning som kan gjøre skipsbyggingsindustrien mer konkurransedyktig. Stortinget har besluttet å innføre en slik ordning fra 2005. Administrasjonen av ordningen er lagt til GIEK, og vil kunne by på interessante utfordringer. Gjennom byggelånsgarantiordningen kan det stilles garantier

overfor norske verfts byggelånsbanker, med en avlastnings-sats på inntil 50 prosent. Dette vil kunne gjøre det lettere å skaffe finansiering til nye prosjekter ved norske verft. Ordningen har en ramme på 2,5 milliarder.

Det ble i 2004 innført en ny anbudsgarantiordning for å avlaste risikoen ved anbud i bistandsfinansierte prosjekter. Ordningen dekker bare anbud i land som kan ta opp lån i Verdensbanken. Den blir finansiert og regnskapsført av Norfund, og administreres av GIEK. Samarbeidet reguleres i en avtale mellom GIEK og Norfund.

GIEK legger vekt på å kunne tilby garantivilkår som er konkurransedyktige med betingelsene i tilsvarende institutter i andre land. Deltagelse i internasjonalt samarbeid om harmonisering av regelverket for statlige garantier og kredittforsikring er derfor en viktig oppgave for GIEK, som i 2004 var aktivt engasjert i arbeidet til OECDs eksportkredittgruppe, Berne Unionen, Parisklubben og andre internasjonale fora. I mai 2004 var GIEK vert for Berne Unionens vårmøte, som ble holdt i Oslo.

Miljøhensyn inngår i vurderingen av garantisakene. Størst innvirkning på miljøspørsmål har behandlingen av de enkelte garantisøknader. I tråd med internasjonale retningslinjer blir alle garantisøknader kategorisert i tre kategorier etter antatt miljøpåvirkning. I den strengeste av disse kategoriene kreves det en full miljøgjennomgang av prosjektet, med utarbeidelse av miljøprogram, før det kan gis garanti. GIEK avgir også en årlig rapport til OECD om sine miljøvurderinger.

Styret er tilfreds med resultatene av GIEKs kundeundersøkelse i 2004. Den viser at kundene verdsetter GIEKs serviceinnstilling, og at GIEKs saksbehandling vurderes som grundig og betryggende. Samtidig har den gitt nyttige innspill om punkter som kan forbedres ytterligere. Disse innspillene vil utgjøre viktige premisser for styrets videre strategiarbeid.

I samarbeid med Eksportfinans arrangerte GIEK i 2004 nok et vellykket Åpent Hus der vel 300 kunder og kontaktpersoner møttes. I forbindelse med vårt 75 årsjubileum ble det laget en brosjyre om GIEKs lange historie.

GIEKs RAMMEVILKÅR

Styret anser at GIEKs arbeidsbetingelser og rammevilkår er godt tilpasset den internasjonale konkurransesituasjonen. Internasjonale sammenligninger viser at GIEKs garantibetingelser ligger på linje med kundevilkårene vi finner i andre vest-

europiske land. Det er et uttalt mål for GIEK at norske eksportører skal ha minst like gode garantibetingelser som sine internasjonale konkurrenter. Totalt sett ble det ingen større forandringer i GIEKs generelle konkurransesituasjon i 2004. Internasjonalt samarbeid med andre garantiinstitutter om felles garantiavtaler har gjort det enkelt for norske eksportører å få garantier som dekker salg av produkter fra forskjellige produksjonsland. Med utgangspunkt i en felles nordisk re-forsikringsavtale ble det i 2004 undertegnet en ny avtale med det tjekkiske og med det estiske garantiinstitutt.

I arbeidet med gjeldsettergivelse til de mest gjeldstyngede land, som først og fremst foregår gjennom Parisklubben, blir det nå lagt stadig sterkere vekt på de bistandspolitiske momentene, i tråd med myndighetenes retningslinjer. Slik politisk bestemt gjeldsettergivelse vil imidlertid i enkelte tilfeller kunne omfatte fordringer under GIEKs operative ordninger, og dermed også få betydning for den regulære garantivirksomheten. Styret legger til grunn at GIEK vil bli kompensert for all politisk bestemt gjeldsettergivelse.

Hovedparten av alle lån som dekkes av GIEKs garantier er i fremmed valuta, mens GIEKs finansielle eiendeler er i norske kroner. Svingninger i valutakursene virker dermed direkte inn på GIEKs finansielle stabilitet. På bakgrunn av dette har GIEK søkt myndighetene om å kunne plassere deler av sin beholdning i valuta.

GIEK har pr 1.1.05 tre operative ordninger, Alminnelig ordning, U-landsordningen, og Anbudsgarantiordningen. Bygglånsgarantiordningen vil bli operativ i begynnelsen av 2005.

ALMINNELIG GARANTIORDNING

Alminnelig garantiordnings resultat ble på 58 millioner kroner. Dette utgjør en reduksjon på 52 millioner kroner fra 2003. Reduserte renteinntekter og beregnet kurstap på fordringer på fremmede stater samt lavere moratorieinntekt forklarer reduksjonen. Premieinntektene på sin side, økte i forhold til året før, og påløpte erstatningskostnader ble redusert. Sett i forhold til disse ytre faktorene, er styret godt fornøyd med årsresultatet, som i sin helhet legges til egenkapitalen.

Antall saker som ble mottatt og behandlet gikk ned i forhold til året før, mens det samlede beløpet på sakene gikk kraftig opp. Ser vi det i litt lengre perspektiv synes det å være 2003 som skiller seg ut. Noen få store enkeltsaker i Øst-Europa bidro i betydelig grad til den kraftige veksten i søknads- og tilsagnsbeløpene i 2004. Gjennomsnittlig størrelse på sakene i 2004 ville imidlertid ha ligget høyt i forhold til gjennomsnittet de senere årene også uten disse store enkeltsakene. Det er i ettertid blitt opplyst at eksportør ikke har vunnet disse store kontraktene.

GIEK har mange små og mellomstore bedrifter som kunder. Svært ofte blir leveranser sydd sammen i en pakke hvor bare en av eksportørene står som garantimottaker. Det er derfor et betydelig antall småbedrifter som nyter godt av GIEKs garantitilbud, men uten at det kommer frem i GIEKs oversikter.

GIEK har bygget opp et eget tapsfond for Alminnelig garantiordning siden 1994, da ordningen ble etablert uten grunnkapital fra staten. Fondet fremgår av balanseregnskapet som summen av egenkapitalen og tapsavsetningene. Tapsavsetningen representerer forventet tap. Ved årsskiftet var fondet på 920 millioner kroner, 63 millioner kroner mer enn på samme tidspunkt året før. Det tilsvarer 7,5 prosent av GIEKs samlede utestående ansvar. Dette utgjør en liten nedgang fra året før, da den tilsvarende andelen var på 7,8 prosent. Styret anser dette som tilstrekkelig. Reservene utover forventet tap er imidlertid beskjedne. Styret ser et behov for å styrke egenkapitalen over tid for å kunne tåle store enkelttap og kortsiktige svingninger.

Erstatningsutbetalingene kom opp i 96 millioner kroner i 2004. Dette utgjør en økning på 17 millioner kroner fra året før. Utbetalingene knytter seg først og fremst til garantier med politisk risiko i Pakistan og Zimbabwe og til en kommersiell garanti i Mexico. Det oppsto også betalingsproblemer i enkelte større engasjementer med kommersiell risiko. GIEK følger tett opp problemsakene og deltar aktivt i arbeidet med å unngå tap. I avsetningene tar styret spesielt hensyn til de risikoutsatte engasjementene.

BJØRN KALDHOL,
STYRETS LEDER
Styreleder i Universitets-sykehuset i Nord-Norge HF. Styreleder i GIEK Kredittforsikring AS. Diverse styreverv i norske selskaper og institusjoner. Tidligere adm. direktør i TFDS, Troms Fylkes

Dampskibsselskap. Har vært medlem av GIEKs styre siden 1. januar 1998. Ble styreleder i GIEK 1. april 2003.

ASBJØRN BIRKELAND
Adm. direktør i Data Invest AS i Bergen, et investerings- og holdings-selskap innenfor elektro-nikk og telekommunikasjon. Styremedlem i Posten Norge AS, Ergo Group AS og AxxessIT. Tidligere kon-

sernsjef i NERA ASA. Ble medlem av GIEKs styre 1. januar 2005.

MARIANNE KARTUM
Advokat i advokatfirma Vogt & Wiig Trondheim AS. Ble medlem av GIEKs styre 1. april 2003.

GIEK måtte ut med erstatningsbetalinger i forbindelse med saker knyttet til Pakistan og Zimbabwe. Det er tidligere inngått internasjonale gjeldsavtaler, såkalte moratorieavtaler, med Pakistan og Indonesia, og disse landene betaler nå i full overensstemmelse med vedtatte forfallsplaner. Fra Zimbabwe ventes ingen avklaring eller betaling med det første, og det er usikkert om alle misligholdte fordringer der kan gjenvinnes. Styret anser gjenvinning av gjeld som en viktig oppgave for GIEK, og det vil fortsatt legges sterk vekt på dette arbeidet fremover. Alle mislighold blir tett fulgt opp for å unngå tap. Totalt ble det gjenvunnet i underkant av 10 millioner kroner i 2004 under ordningen.

65 prosent av gjeldende tilsagn og utestående ansvar er knyttet til offentlige kjøpere og 35 prosent til private kjøpere. Sett i forhold til bransjer er risikoeksponeringen størst i prosjekter knyttet til skipsbygging. Andelen av garantier i forbindelse med skipsbygging steg fra 17 prosent i 2003 til 36 prosent i 2004. De siste årene har andelen ligget mellom disse tallene. Styret holder skipsporteføljen spesielt under oppsikt og anser den samlede risikoen i skipsporteføljen som begrenset.

U-LANDSORDNINGEN

U-landsordningen ble åpnet igjen for nye søknader etter at det ble frigjort kapasitet i ordningen i 2003 gjennom bortfall av et større tilsagn. Dette resulterte i ti nye tilsagn og to nye poliser i 2004.

Driftsresultatet ble på 27,6 millioner kroner og årsresultatet på 35,7 millioner kroner i 2004.

Ordningens grunnfond, som ved etableringen var på 300 millioner kroner, utgjorde 265 millioner kroner ved årsskiftet. Samlet ble fondet redusert med 12 millioner kroner i 2004.

Grunnfondet forvaltes og regnskapsføres av Nærings- og handelsdepartementet. Grunnfondet inngår ikke i ordningens balanse, og opparbeidede renter føres heller ikke tilbake til fondet. Fraregnet grunnfondet er egenkapitalen i ordningen negativ.

På bakgrunn av stor pågang av søknader til U-landsordningen har styret over flere år anbefalt en økning av den eksisterende garantirammen, som totalt er på 1,5 milliarder kroner, uten at dette er blitt tatt til følge. Det er i løpet av 2004 bestemt at ansvarsrammen ikke skal overstige fem ganger beløpet

stående i grunnfondet. Dette gjør at ordningen ved årsskiftet på ny er fullt utnyttet.

SUS/BALTIKUM-ORDNINGEN

Det gis ikke nye tilsagn under ordningen. Utviklingen i porteføljen er tilfredsstillende. I 2004 ble 88 millioner kroner overført statskassen.

GAMMEL PORTEFØLJE

Driftsresultatet i Gammel portefølje ble på 250 millioner kroner i 2004. Etter overføring av 323 millioner kroner til statskassen fikk ordningen et årsresultat på -137 millioner kroner.

Gammel portefølje utgjøres av flere eldre ordninger hvor det ikke lenger utstedes garantier. Alle disse ordningene er fra perioden før GIEKs reorganisering i 1994. GIEKs aktiviteter knyttet til Gammel portefølje omfatter hovedsakelig inndriving av utestående fordringer gjennom Parisklubben, men det vil fremdeles i lang tid være utestående ansvar på Venezuela og Indonesia.

Fordringene i Gammel portefølje var på 3,8 milliarder kroner ved slutten av 2004, mens det var 4,3 milliarder kroner på samme tid året før. Fordringsmassen reduseres årlig som følge av tilbakebetalinger og politisk bestemt sletting av gjeld.

Det er knyttet en rekke forskjellige gjeldsavtaler til fordringsmassen i Gammel portefølje. Vilkårene i disse avtalene er kompliserte og i stadig endring. Styret vil derfor peke på at arbeidet med disse avtalene legger beslag på betydelige administrative ressurser i GIEK.

GIEK KREDITTFORSIKRING AS

GIEKs heleide datterselskap GIEK Kredittforsikring AS (GK) tilbyr kredittforsikring med løpetid på under to år, og opererer som en kommersiell aktør i markedet. Selskapet har som hovedformål å tilby risikoavdekking til små og mellomstore eksportbedrifter. Denne gruppen utgjorde over 80 prosent av kundemassen i 2004. Andelen er stabil. Årsresultatet ble på 3,8 millioner kroner. Av dette ble det utbetalt utbytte på 2 millioner kroner. Resultatene i dette fjerde driftsåret anses tilfredsstillende. Premieinntektene ble noe høyere enn budsjettet og 12 prosent høyere enn året før. Erstatningene har vært moderate, og kravmassen er ytterligere redusert.

RITA LEKANG
LO-sekretær,
Landsorganisasjonen i Norge.
Diverse styreverv, blant annet styremedlem i Odin Forvaltning AS. Har vært

medlem av GIEKs styre siden 1. januar 2001.

GISÈLE MARCHAND
Adm. direktør i Statens Pensjonskasse.
Nestleder i styret i Innovasjon Norge, styremedlem i Norske Skog ASA,

EDB Business Partner ASA og GIEK Kredittforsikring AS. Tidligere adm. direktør i Batesgruppen. Har hatt diverse lederstillinger i DnB. Ble medlem av GIEKs styre 1. april 2003.

SANDRA RIISE
Adm. direktør i Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening. Styremedlem i GIEK Kredittforsikring AS. Tidligere råd-

mann i Andøy Kommune. Har vært medlem av GIEKs styre siden 1. januar 1999.

OTTO SØBERG
Executive Vice President / COO i Siemens AS. Tidligere visesjef i Bravida. Har hatt flere lederstillinger i Kværner.

Ble medlem av GIEKs styre 1. april 2003.

Risiko utenfor OECD-området – såkalt non marketable risk – blir reforsikret av GIEK. Reforsikringen ga i 2004 3,1 millioner kroner som nettoresultat for GIEK. Som følge av utvidelsen av EU ble de 10 nye medlemslandene omdefinert fra non-marketable risk til marketable risk i 2004. Eksport til disse landene blir fra 2005 reforsikret i det private reforsikringsmarkedet.

ORGANISASJON

Adm.direktør Erling Naper meddelte i 2004 sin beslutning om å gå av med pensjon. Styret har tilsatt Wenche Nistad som ny administrerende direktør. Hun vil tiltre 1. juni 2005.

Thor Listau fratrådte som styremedlem pr 31.12.04. Han har deltatt i styret siden 20.10.93. Asbjørn Birkeland er oppnevnt som nytt styremedlem frem til 31.12.08. Sandra Riise og Rita Lekang ble gjenoppnevnt med virketid frem til 31.12.08.

Det ble avholdt i alt 13 styremøter i 2004.

Ved årsskiftet hadde GIEK 39 medarbeidere, 19 kvinner og 20 menn, med til sammen 37,2 årsverk. 87 prosent av medarbeiderne har høyere utdanning. GIEK er en stabil arbeidsplass med lav turnover. I 2004 var det ingen som sluttet. Sykefraværet var på 4,9 prosent i 2004.

I GIEKs styre er fire av syv medlemmer kvinner. Ledergruppen består av to kvinner og fire menn. Blant de kvinnelige ansatte har 74 prosent høyere utdanning, mens alle de mannlige ansatte har slik utdanning.

De totale administrasjonskostnadene utgjorde 39 millioner kroner, 5,8 millioner kroner mer enn i året før. Kostnadsveksten ligger innenfor budsjett. Den har blant annet sin bakgrunn i at slutttoppgjøret for GIEKs nye saksbehandlere og økonomisystem ble belastet regnskapet for 2004.

Det nye saksbehandlere- og økonomisystemet, som ble tatt i bruk i begynnelsen av 2004, er blitt et svært velegnet arbeidsverktøy. Det forenkler arbeidskrevende prosesser og bidrar til en smidigere saksgang for kundene. Innføringen av systemet var et meget stort løft for GIEK og krevde atskillig mer interne ressurser en anslått. Utover dette har kostnadsoverskridelsene vært beskjedne. Styret er fornøyd med at denne prosessen

ikke har gått utover GIEKs service overfor kundene. Administrasjonen fortjener takk for den store arbeidsinnsatsen som er lagt ned i arbeidet med dette prosjektet.

GIEK reviderte sin hjemmeside på internett i 2004. Omleggingen har gjort sidene mer brukervennlige og informative, og kundene kan nå blant annet laste ned søknadsskjemaer og sende inn salgsoppgaver og kredittgrensesøknader via disse sidene.

UTSIKTENE FREMOVER

Styret ser det som en viktig oppgave å sikre norske eksportører et effektivt, forutsigbart, tidsriktig og konkurransedyktig garantitilbud. Dette stiller krav både til smidighet og evne til å holde fast ved hovedtrekkene ved virksomheten.

I dette arbeidet vil styret legge vekt på å opprettholde et faglig miljø som sikrer imøtekommenhet, grundighet og ryddighet i saksbehandlingen. GIEK skal fullt konsentrere seg om kjernevirksomheten, som er å yte eksport- og investeringsgarantier.

Det er også styrets oppfatning at GIEK skal utnytte de muligheter som ligger i vedtektene, i den grad det tjener formålet om å fremme norsk eksport. Risikonivået skal imidlertid ikke økes.

Arbeidet med å informere om regler, vilkår, risikokriterier og holdninger skal forsterkes ytterligere. For styret er det viktig å gjøre GIEK mer kjent blant nye eksportørgrupper og andre bransjer enn de som tradisjonelt har vært de hyppigste brukerne av GIEKs garantier. Dette gjelder i særlig grad de mange mindre, nye "kompetanse"-eksportørene, som vil ha et klart behov for risikoavdekking i startfasen på nye markeder.

Stadig flere norske bedrifter har bygget opp produksjonskapasitet i utlandet. Mange gjør også bruk av ferdige komponenter og innsatsvarer fra flere forskjellige produksjonsland. GIEK vil gå inn for å få enda flere langsiktige reforsikringsavtaler med garantiinstitutter i andre land for å forenkle garantigivingen for denne type bedrifter.

Styret anser at GIEK er godt rustet, både i form av økonomiske ressurser og intern kompetanse, til å oppfylle sine oppgaver til fordel for norske bedrifter.

31. desember 2004

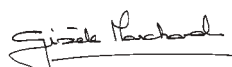
Oslo, 24. februar 2005

Bjørn Kaldhol (leder)

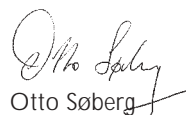

Asbjørn Birkeland

Marianne Kartum

Rita Lekang

Gisèle Marchand

Sandra Riise

Otto Søberg

RESULTATREGNSKAP

(Tusen kroner)	Note	Alminnelig garantiordning		Gammel portefølje		SUS/Baltikum		U-landsordningen	
		2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003
Driftsinntekter									
Opptjent premie	1	140 228	136 818	10 863	13 568	7 262	11 909	3 711	3 984
Moratorieinntekt	2	20 805	60 528	215 051	216 915	1 436	1 931	7 126	7 458
Netto gjenvinning (ekskl. moratorier)		4 028	3 410	2 533	-30	-	-1 138	-	-
Netto andre inntekter		218	5	-	-	-	-	-	-
Sum driftsinntekter		165 279	200 761	228 447	230 453	8 698	12 702	10 837	11 442
Driftsutgifter									
Påløpne erstatningskostnader	3	-79 801	-92 087	-5 730	130 985	409	-8 388	-11 657	-11 066
Endring tapsavsetning (garantiansvar)	4	-10 849	-5 491	36 242	14 078	3 094	9 570	31 603	24 697
Administrasjonskostnader	5	-16 689	-14 682	-8 384	-7 923	-2 076	-2 030	-3 134	-2 297
Sum driftsutgifter		-107 339	-112 260	22 128	137 140	1 427	-848	16 812	11 334
Driftsresultat		57 940	88 501	250 575	367 593	10 125	11 854	27 649	22 776
Andre inntekter og utgifter									
Renteinntekter		11 736	25 258	11 016	23 443	1 954	6 792	25	152
Realisert kurstap/gevinst		-924	1 047	-14	-113	-	36	-22	-508
Moratorie beregnet kurstap/gevinst	6	-10 885	-4 585	-75 994	-28 447	-6 036	-2 882	-3 919	-1 608
Andre finansposter		1 997	1 991	-	-4	-	-	-	-
Sum finansposter		1 924	23 711	-64 992	-5 121	-4 082	3 946	-3 916	-1 964
Offentlig tilskudd/overførsel til staten	7	-2 000	-2 000	-323 000	-339 600	-88 000	4 671	12 000	9 000
Periodens resultat		57 864	110 212	-137 417	22 872	-81 957	20 471	35 733	29 812

BALANSEREGNSKAP

(Tusen kroner)	Note	Alminnelig garantiordning		Gammel portefølje		SUS/Baltikum		U-landsordningen	
		2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003
Finansielle eiendeler									
Aksjer i GK A/S	8	35 000	35 000	-	-	-	-	-	-
Kasse, bank og postgiro		689 386	647 057	802 464	725 549	73 753	156 720	702	558
Sum finansielle eiendeler		724 386	682 057	802 464	725 549	73 753	156 720	702	558
Fordringer utlandet									
Fordringer erstatningsutbetaling	3	175 892	109 430	540 360	556 047	49 701	49 742	1 462	961
Erstatningsavsetning (av fordringer)	3	-111 052	-66 907	-277 536	-282 692	-49 701	-49 742	-216	-355
Fordringer moratorieavtaler	2	181 563	178 827	3 256 060	3 778 072	68 470	78 971	56 522	56 015
Erst.avsetning (av moratorie)	3	-48 761	-47 587	-460 128	-524 775	-7 532	-8 687	-16 957	-16 804
Sum fordringer utlandet		197 642	173 763	3 058 756	3 526 652	60 938	70 284	40 811	39 817
Tilgode hos norske eksportører		296	302	-300	-	-	-	-	-
Andre fordringer		495	1 971	784	-1 596	-	-	591	-
Sum eiendeler		922 819	858 093	3 861 704	4 250 605	134 691	227 004	42 104	40 375
Egenkapital									
Egenkapital 01.01		149 978	39 766	2 266 823	2 243 951	210 356	189 885	-30 040	-59 852
Årets resultat		57 864	110 212	-137 417	22 872	-81 957	20 471	35 733	29 812
Sum egenkapital	9	207 842	149 978	2 129 406	2 266 823	128 399	210 356	5 693	-30 040
Tapsavsetning for gar.ansvar	4	712 487	707 337	98 536	142 682	6 292	16 648	36 411	70 415
Gjeld									
Gjeldsplan, rest til avregning	10	-	-	1 633 762	1 841 100	-	-	-	-
Annen gjeld	11	2 490	778	-	-	-	-	-	-
Sum gjeld		2 490	778	1 633 762	1 841 100	-	-	-	-
Sum gjeld og egenkapital		922 819	858 093	3 861 704	4 250 605	134 691	227 004	42 104	40 375

31. desember 2004

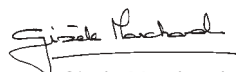
Oslo, 24. februar 2005

Bjørn Kaldhol (leder)

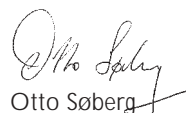

Asbjørn Birkeland

Marianne Kartum

Rita Lekang

Gisele Marchand

Sandra Riise

Otto Søberg

NOTER TIL REGNSKAPET

GENERELLE REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet viser GIEKs fire virksomhetsområder.

Regnskapene for Gammel Alminnelig ordning og Gamle særordninger er slått sammen under Gammel Portefølje og regnskapene for SUS-Baltikum 1994-1998 og for SUS/Baltikum 1999-2002 er slått sammen under SUS-Baltikum. Disse fire ordningene er under avvikling.

GIEK har ikke valutakonti. Banken veksler alle valutatransaksjoner til norske kroner etter transaksjonsdagens kurs. Valutafordringer i moratorieavtaler er omregnet etter dagskursprinsippet.

Inntekter og kostnader registreres når de er opptjent eller påløper, med unntak av administrasjonskostnadene som registreres etter kontantprinsippet. Fremtidige tap på fordringer og garantiansvar estimeres og avsetning resultatføres. Metode for beregning av avsetninger beskrives i note til den enkelte avsetning. Det er forutsatt kompensasjon for gjeldsslette som besluttet av staten.

1) PREMIE

Inntekter som gjelder flere regnskapsperioder periodiseres i henhold til resterende garantiansvar slik at det blir forholdsmessig mest inntekt når garantien er ny og har høyest ansvar. Valutakursavvik mellom fakturering og innbetaling av premie er ført som realisert kurstap/gevinst.

2) INNTEKTER OG FORDRINGER I MORATORIEAVTALER

Moratorieavtaler er gjeldsnedbetalingsavtaler med 20 land på bakgrunn av internasjonalt kreditorsamarbeid gjennom Parisklubben. Fordringene har oppstått som følge av erstatningsutbetalinger grunnet politisk risiko. Nye avtalers hovedstol inntektsføres i sin helhet idet avtalen inngås, med unntak av fremtidige forfall som inntektsføres ved erstatningstidspunkt. For øvrig påvirkes inntekten av endringer i løpende avtaler, som påløpt avtalerente, innbetaling av morarente, konsolidering av avtaler, gjeldsettergivelse, realisert kursgevinst/tap og flytende rente.

Det blir gjort erstatningsavsetning for den del av moratoriefordringene som antas ikke lar seg gjenvinne på regnskapsavslutningstidspunktet. Metode for å estimere tapet er beskrevet i note 3 og endringer i avsetningen inngår som erstatningskostnad. GIEK har forutsatt kompensasjon av pålagt gjeldsslette fra statskassen. For Gammel portefølje skjer kompensasjonen som hovedregel ved motregning mot gjeldsplanen, se note 10.

3) ERSTATNINGSKOSTNAD OG ERSTATNINGS- AVSETNING AV FORDRINGER

Ved utbetaling av erstatning overtar GIEK eksportørs fordring på debitor. Fordringen føres i balansen.

Erstatningsavsetning er den del av fordringen som antas ikke lar seg gjenvinne på regnskapsavslutningstidspunktet. Tapspotensialet i fordringsmassen estimeres med sjablonsatser for landgruppe og erstatningsårsak, med mulighet for manuell overstyring. Som erstatningskostnad føres endring i fordring og erstatningsavsetning fra forrige periode. Endringer skyldes bla. at GIEK:

- Utbetaler og gjenvinner både i nye og gamle saker.
- Avskriver fordringer.
- Overfører fordringer til moratorieavtaler.
- Endrer estimat for tapspotensialet i konkrete saker eller generelt for land/landgrupper.

Avsetning for kjente mislighold og erstatningskrav som ennå ikke er utbetalt, gjøres som en del av tapsavsetningen, se note 4.

4) TAPSAVSETNING

Tapsavsetningen har som mål å dekke fremtidige tap i registrert garanti-ansvar ved årsskiftet. Tapsavsetningen settes lik beste estimat for fremtidig tap, etter egen beregningsmetode der sjablonsatser suppleres med manuell justering. Sjablonsatsene skal utgjøre omtrent 80 prosent av premie for en ny tilsvarende sak, og varierer i henhold til gjenværende kredittid, kjøpertype og landgruppe. Landgruppene er basert på OECDs landklassifiseringssystem. Porteføljen gjennomgås i tillegg manuelt, og avsetningssatsene justeres ved behov. Tradisjonell erstatningsavsetning for kjente mislighold som ennå ikke er erstattet, er inkludert i denne avsetningen. Endringer i tapsavsetningen skyldes både at garantiansvaret endres og at risikoen for tap er revurdert for land/enkelt saker. Det gjøres ikke avsetninger for garantitilsagn.

Alle beløp med garantiansvar i valuta er omregnet til NOK etter valutakurs 15.12.2003, som er dato for Stortingets vedtak om garantirammer og budsjett. Avsetningen for refsikrede generalgarantier for GK utgjør 0,2 prosent av tapsavsetningen for Alminnelig garantiordning.

Tapsavsetningen består av forskuddsbetalte premier og endring i avsetningen over resultatregnskapet. Utviklingen i disse postene er Alminnelig garantiordning er vist i tabellen nedenfor i TNOK:

Alminnelig garantiordning	2004	2003	Endring
Forskuddsbetalte premier per 31.12	349.248	354.947	-5.699
Økt tapsavsetning i resultatregnskapet i året	10.849	5.491	5.358
Akkumulert øking over resultatregnskapet tidligere år	352.390	346.899	5.491
Tapsavsetning i balanseregnskapet per 31.12	712.487	707.337	5.150

5) ANDEL ADMINISTRASJONSKOSTNADER

GIEKs utbetalte administrasjonskostnader fordeles mellom virksomhetsområdene og andre ordninger som GIEK administrerer etter en fordelingsnøkkel som fastsettes årlig, og som skal gjenspeile underliggende arbeidsbelastning.

6) UREALISERT KURSGEVINST OG KURSTAP MORATORIE

Deler av moratoriefordringene løper i USD og CHF. Fordringene føres etter dagskursprinsippet. Endring i fordringenes verdi på grunn av endret valutakurs i året bokføres som urealisert kursgevinst eller tap. Realisert kursgevinst/tap bokføres som inntekter i moratorieavtaler, se note 2.

7) OFFENTLIG TILSKUDD/OVERFØRING TIL STATEN

Alminnelig garantiordning viderebetaler mottatt utbytte fra GIEK Kredittforsikring AS på MNOK 2 til NHD.

Gammel portefølje innbetaler årlig til statskassen det beløp som Stortinget beslutter. Fra år 1999 er akkumulerte overføringer på MNOK 3.086.

U-landsordningens midler, utover kortsiktige behov, skal stå i grunnfondet i NHD. Ordningen regulerer sin likviditet med overføring til / fra fondet.

For SUS/Baltikum gjelder beløpet premietilskudd i 2003 og beløp som er overført til statskassen i 2004. SUS/Baltikum fikk fra 2004 lånerett (trekkfullmakt) i statskassen for at overføringen ikke skulle gi likviditetsproblemer.

8) AKSJER I GIEK KREDITTFORSIKRING AS

GIEK har aksjer i det heleide datterselskapet GIEK Kredittforsikring AS (GK) fra 01.01.01. Aksjene er verdsatt til MNOK 35, tilsvarende egenkapitalen i GK ved oppstart. Da aksjene ikke medførte noen kostnad for Alminnelig garantiordning, ble beløpet ført som egenkapitaltilskudd i 2001.

Selskap	GIEK Kredittforsikring AS
Antall aksjer	15.000
Pålydende	1.000
Bokført verdi 31.12.03	35.000.000
Eierandel	100 %

9) EGENKAPITAL

Egenkapitalen utgjøres av akkumulert resultat. U-landsordningen har i tillegg et grunnfond på MNOK 265 (opprinnelig MNOK 300) som forvaltes og regnskapsføres av NHD.

10) GJELDSPLANEN

Den norske gjeldsplanen ble vedtatt av Stortinget i desember 1998 sammen med statsbudsjettet for 1999. Gjeldsplanen medfører at GIEKs fordringer mot visse land kan ettergis uten nye bevilgninger ved avregning mot et rammebeløp.

Gjeldsplanen er utnyttet slik i 2004 (TNOK):

	Gml. Alm. ordning	Gml. særordning
Rest ramme for gjeldsplanen 01.01	971.270	869.830
Gjeldsslette til Senegal		200.389
Gjeldsslette til Ghana		6.949
Rest ramme for gjeldsplanen 31.12	971.270	662.492

11) ANNEN GJELD

Den største posten består av avsatt kapital i avslutningsregnskapet for Statens Varekrigsforsikring (SVF). Denne skal dekke kostnader for ordningen som utbetales etter at SVF ble lagt ned 30.06.2004. Eventuelt ubrukt beløp skal betales tilbake til staten. Beløpet var opprinnelig på kr. 1.700.000, og det gjenstår kr. 1.653.605 pr 31.12.2004.

Tabeller

UTESTÅENDE POLISEANSVAR, ALLE ORDNINGER

NOK mrd.	2004	2003	2002
Alminnelig garantiordning	12,18	9,73	9,39
Andre ordninger			
Gammel Alminnelig ordning	0,97	1,19	0,02
SUS/Baltikum (1994-1998)	0,13	0,20	0,34
SUS/Baltikum (fra 1999)	0,09	0,15	0,22
Gamle ordninger	0,01	0,01	0,02
U-landsordningen	0,47	0,55	0,73

NØKKELTALL GAMLE SÆRORDNINGER

Tall i 1000 NOK	Gammel Alm. ordning	Gamle ordninger	SUS/Baltikum 1994-1998	SUS/Baltikum 1999-2002
I løpet av året – 2004				
Premieinntekt	10 845	18 135	4 239	3 023
Renteinntekt	9 059	1 958	805	0
Moratorieinntekt	183 025	32 026	1 436	0
Kurstap	14	0	0	0
Erstatningskostnad	11 565	5 835	409	0
Administrasjonskostnad	4 662	3 722	1 246	831
Driftsresultat	215 521	35 054	3 129	6 996
Tilbakeført statskassen	276 000	47 000	0	88 000
Ved utgangen av året				
Utestående poliseansvar	972 984	7 372	127 918	91 428
Estimert tap poliseansvar (tapsavsetning)	98 358	176	2 609	3 684
Utestående fordringer	2 289 241	1 507 178	118 171	0
Estimert tap fordring (erstatningsavsetning)	273 487	464 177	57 233	0

GIEKs ledelse

Administrerende direktør

Erling Naper

Viseadm. direktør

Edvard Stang

Garantiavdelingen:

Avd. dir. Øyvind Ajer

Vurdering av risiko knyttet til enkeltleveranser, eksportørs gjennomføringsevne, markedsmessige og teknologiske forhold og verdien av evt. sikkerheter.

Internasjonale forhold, strategi og utvikling:

Avd. dir. Johan E. Mowinckel

Strategi, internasjonalt samarbeid, bank- og landvurderinger, informasjon og styresekretariat.

Økonomi- og administrasjonsavdelingen:

Avd. dir. Inger Johanne Bjørnstad

Personal, IT, budsjett, regnskap, moratorier, samt generelle administrative oppgaver.

Juridisk avdeling:

Avd. dir. Lully C. Heje

Erstatninger, gjennvinninger, utvikling av polisevilkår, dokumentasjon, avtaleinngåelser, depot, juridisk rådgivning.

www.giek.no

GIEK **GARANTI-INSTITUTTET
FOR EKSPORTKREDITT**

Dronning Maudsgate 15, 0250 Oslo. Postboks 1763 Vika, 0122 Oslo.
Telefon +47 22 87 62 00. Telefaks +47 22 83 24 45.
giek@giek.no www.giek.no